

INHOUDELIJK VERSLAG 2025
SIGN januari t/m december 2025
Dossiernummer 25000017.

Samenstelling van het bestuur en directie

Bestuur

Gea Smidt (voorzitter)

Esther van der Graaf (vertrek augustus 2025 secretaris)

Morgan Abdoelrazak (nieuwe secretaris aanvang augustus 2025)

Luisa Redenbacher penningmeester

Vida Kashani bestuurslid

Directie

Marie-Jeanne van Ameln (Artistiek leider)

Ron Ritzeveld (zakelijk leider)

Het bestuur is onbezoldigd. De directie is in vaste dienst: 36 uur contract tegen minimumloon. In november 2025 is overgegaan om de directie te betalen volgens de richtlijnen van het loongebouw non profits conform fair pay.

Personeel

Sign werkt met zzp-ers waar contracten mee afgesloten worden.

Vertrouwenspersoon

Gea Smidt

Doelstellingen, missie en visie.

- 1 De stichting heeft ten doel: Het tonen, stimuleren en initiëren van vernieuwende, experimentele, beeldende kunst op nationaal en internationaal niveau en dit kenbaar te maken aan een breed publiek. De stichting wil hierbij signalerend zijn en een pioniersfunctie vervullen.
- 2 De stichting beoogd haar doel te bereiken door onder meer:
 - Het organiseren en programmeren van tentoonstellingen, presentaties en projecten in haar eigen ruimte, op locatie en in de openbare ruimte, met aandacht voor kennisoverdracht zoals: gastlessen, lezingen, symposia, workshops en andere publieke activiteiten
 - Het aanbieden van interdisciplinair podium voor jonge kunstenaars en de mogelijkheden te scheppen hun bekwaamheden en talenten verder te ontwikkelen en te etaleren
 - Hiervoor de noodzakelijk samenwerkingen aan te gaan op organisatorisch, artistiek en inhoudelijk gebied.
- 3 Het vermogen van de stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting. De wijze waarop de doelstellingen worden nagestreefd en hoe de activiteiten van de organisatie daarmee samenhangen

Beleid 2025 SIGN in het kort:

SIGN is non-profit in Groningen en heeft zich op landelijk niveau ontwikkeld tot een belangrijk kunstopodium voor hedendaagse experimentele kunst.

In zijn pioniersfunctie creëert SIGN kansen voor jonge kunstenaars om hun vaardigheden te tonen en te ontwikkelen en zo hun praktijk als kunstenaar verder te professionaliseren. De kunstenaar wordt uitgedaagd om nieuwe stappen te zetten en wordt aangemoedigd om nieuw werk te maken. De presentatie en de betekenis ervan zijn gerelateerd aan een bepaalde context. Dit kan in onze eigen ruimte, in de openbare ruimte of op locatie.

SIGN draagt bij aan continuïteit in hun proces en verdere profilering en biedt de jonge kunstenaars voorwaarden, omgevingen, tijd en ruimte om te experimenteren. De relatie tussen mens en omgeving is onderdeel van het programma; de kunst & kunstenaars zijn gerelateerd aan aspecten van de samenleving. Het communicatieve aspect is onderdeel van het werk. Dit betekent dat veel onderwerpen bezig zijn, b.v. het verkennen van identiteit, etniciteit, genderkwesties, stedelijk, landelijk, landschap, betekenis van taal (je stem laten horen).

SIGN draagt bij aan het duurzamer maken van hun loopbaan en actieve kunstenaarspraktijk. Het produceren van nieuw werk betekent voortzetting van hun kunstenaarschap en hierin meer naar buiten te treden. Ook in deze fase zorgt SIGN voor relevante reflectie, oa door gerenommeerde kunstenaars, experts de zogenaamde 'Reflectanten' uit onze netwerken. Wat kan leiden tot nieuwe denkwijzen en ontwikkelingen. Reflectanten: Nina Wijnmalen, Elif Ozbaj, Salim Bayri, Chantalla Pleiter, Caz Egelie, Broken ToastersRecords, Feiko Beckers, Frank Koolen, Bert Scholten, Adrien Tirtiaux, Roel Roscam Abbing, Andrea Stultiens, Marjolijn Dijkman, Henry Alles, Jaap-Henk Hoepman, Sanne Morssink, Jip de Beer, Max Franklin, Martijn Schuppers, Arie de Fijter, Bernardo Zanotta, Anne Geene, Maarten Bel, Lennard Dost. In deze functie is SIGN een belangrijk onderdeel van de culturele infrastructuur van Groningen en ontvangt (sinds 2018) van het landelijke Mondriaan Fonds. Dit onderstreept het nationale belang.

Introducerende opmerkingen/ samenvatting activiteiten 2025:

Er zijn van januari t/m december 2025 veel interessante tentoonstellingen & projecten georganiseerd.

Vooraf projecten met beginnende jonge kunstenaars/ co curatoren waarbij SIGN en de contexten waarin wij hun brachten, zorgde voor een belangrijke ontwikkeling in hun kunstpraktijk!

Er waren ook veel sociale maatschappelijk geëngageerde projecten en activiteiten met verbindingen naar niet-persee kunst gerelateerde groepen dat ook een ander jong publiek bracht. Er waren projecten met sterk activistische inslag zoals Action as art, Decolonial Dialogues, Het Recht op Groningen, Circuit of Commons. Veel projecten werden veelal gecombineerd met verblijfsperiodes/residenties; essentieel voor de inhoud van de projecten.

Het programma 2025 is in grote lijnen volgens voornemen verlopen waarbij we rekening hielden met actualiteit en ingespeeld werd op interessante zaken die zich voordeden.

We zijn bijzonder tevreden over het bereik, de nieuwe netwerken, de media-aandacht en de verschillende tentoonstellingsvormen. Opvallend is dat veel van deze netwerken buiten de traditionele kunstscene zijn ontstaan, mede dankzij sociaal geëngageerde projecten zoals Action is Art, Decolonial Dialogues (lezingen), Het Recht op Groningen, Circuit of Commons.

Binnen deze projecten staat steeds de vraag centraal: wat wil je als kunstenaar of collectief zeggen, en wat is je stem en boodschap? Dit resulteerde in uitingen die niet alleen artistiek interessant waren, maar ook sociaal-maatschappelijk en politiek relevant—een waardevolle combinatie die nauw aansluit bij de beleidsdoelstellingen van SIGN.

Een goed voorbeeld hiervan zijn de werken binnen Het Recht op Groningen, Circuit of Commons van Ólafur Ólafsson en Libia Castro. Hun praktijk laat overtuigend zien hoe kunstenaars zich zowel artistiek als politiek kunnen manifesteren. Dit gaat gepaard met langdurige sociale en politieke processen, evenals het initiëren van nieuwe coalities, bijvoorbeeld rondom het behoud van een broedplaats. Hun werk combineert inhoudelijke betrokkenheid met concrete artistieke acties en interventies.

Door intensieve samenwerking met uiteenlopende gemeenschappen—zoals vluchtelingen, statushouders, kunstenaars, filosofen, musici uit de diaspora en activisten—ontstaat een vernieuwende blik op wat kunst kan zijn en betekenen. Voorbeelden hiervan zijn initiatieven als skillshares, het door de stad dragen van een spandoek (4 x 6 meter) met de tekst Het Recht op Groningen, Circuit of Commons, en vormen van radicale vrijgevigheid, zoals art swaps, voedselinitiatieven, gratis maaltijden via volkskeukens en een fund raisingactie voor Soedan, georganiseerd door jonge collectieven, die meer dan €3000 heeft opgebracht.

Deze activiteiten leidden niet per se tot grote bezoekersaantallen, maar trokken wel een divers en betrokken publiek dat geïnteresseerd is in geëngageerde kunstpraktijken. Daarmee bereikten we nadrukkelijk ook mensen buiten het traditionele kunstpubliek en de l'art pour l'art-benadering.

Dit heeft geresulteerd in nieuwe perspectieven, kennisuitwisseling, waardevolle dialogen en meer interactie, met een duidelijke blik op de toekomst. Er ontstonden sterke verbindingen met onder andere de faculteiten van de RUG—met docenten en professoren uit disciplines als sociologie en psychologie—en met jonge, activistische studenten en netwerken zoals het Groninger Feminist Network, Free Apartheid Zone en Hanze for Palestine. Deze groepen vonden bovendien aansluiting bij de jonge kunstenaars die SIGN programmeert. Tegelijkertijd blijven onze reguliere tentoonstellingen, waarin jonge kunstenaars nieuw werk presenteren vanuit de vraag "wat wil je zeggen, wat is je stem?", van groot belang. Ze dragen bij aan de ontwikkeling van de kunstenaars zelf, én aan het ontstaan van nieuwe artistieke vocabulaire en esthetiek binnen SIGN. Tijdens deze tentoonstellingsperiodes organiseren we bovendien aanvullende inhoudelijke activiteiten, zoals lezingen, performances en publicaties, die extra publiek trekken, zowel online als offline.

Het websitebezoek vertoonde daarbij sterke pieken en een duidelijke toename in het aantal views. Ook onze online blog en publicaties droegen bij aan een grotere inhoudelijke betrokkenheid en extra bezoekers. Op

social media is het bereik aanzienlijk gegroeid, niet alleen op Instagram, maar ook via alternatieve platforms zoals Mastodon en lokale netwerken zoals de Signal-groep North Art Calendar.

In 2025 organiseerde SIGN 19 projecten/ tentoonstellingen, presentaties ook meerdere kleinere projecten en samenwerkingen met partners zijn meegerekend. Centraal stonden thema's als identiteit, migratie, kolonialisme en maatschappelijke verandering.

Daarmee voldoet dit aan de beleidsomschrijving en algemene programmering zoals geschetst in de aanvraag 2025-2028 voor structurele subsidie van zowel de gemeente Groningen als Mondriaan Fonds.

Binnen de hoofdtentoonstellingen waren er meerdere inhoudelijke aansluitende activiteiten zoals workshops, lezingen, reflectieve teksten, interviews, performances, interventies, representaties en re-enactments.

Het geplande project in april, mei, juni 'Het Recht op Groningen, circuit of commons' van Ólafur Ólafsson & Libia Castro moest ons inziens beter voorbereid worden, en hebben we verzet naar oktober, november december 2025. Daarvoor in de plaats kwam van 19 april t/m 24 mei het project 'Shaking, Tumbling, And the Little Mistakes We Make Along the Way', dat bestond uit drie grote bewerkelijke deelprojecten 'acts'.

De kortere projecten waren in samenwerking met partners of co-curatoren passend binnen het beleid van SIGN.

Dat waren:

- Hypetrove ism. Enrica Arbia & Radina Kordova en Grand Theatre / Talent van Hier/ ES NS.

- Decolonial Dialogues ism. Kenniscentrum Kunst & Samenleving Minerva/ lectoraat Image in Context (Anke Coumans), en docent Bibi Straatman (coach iRAP Frank Mohr Instituut)

- Ietje Meerman, Graaf Mol: Grasland Ezinge: ism co curator coach Koos Buist, ihkv Artist in Space/ Noordenaars

- SIGN Y2K (year 2000s) !!! ism Zandbank platform voor langzame kunstkritiek: Dinnis van Dijken en Michiel Teeuw.

- Action as Art ism Buro Mix, Anne Brouwer, Kunst & Samenleving Minerva Anke Coumans

- Graduation show ism Academie Minerva, Groningen.

De vele inhoudelijke workshops en activiteiten bij 'Het Recht op Groningen-Circuit of Commons' werden samengesteld door Fiona van den Bergh (historicus, en initiator van alternatieve tour Groningen) ism Libia Castro & Ólafur Ólafsson & SIGN

Met 7 co-curatoren is in deze periode samengewerkt:

Aura Baltrušaitytė, Enrica Arbia & Radina Kordova, Koos Buist, Bernardo Zanotta, Ólafur Ólafsson & Libia Castro

-Bijzondere benaderingen waren er bij het project Hypetrove\$\$ (voor de tweede keer) i.s.m. co-curatoren Enrica Arbia en Radina Kordova in het kader van Talent van Hier, Grand Theatre tijdens ES/ NS. Een subversief performance programma gecombineerd met muzikale excessen. Inspelend op de Eurosonic Noorderslag popcultuur sfeer in de stad! Met vele onderscheidende en vrije bijdrages van een 7-tal kunstenaars.

'Longings' 18 januari – 23 februari

Internship Aura Baltrušaitytė RUG Master Curatorial Studies and Art History wilden we een passende opdracht geven; creëer en organiseer een tentoonstelling.

Uit onze scouting lijst heeft zij een keuze gemaakt voor de tentoonstelling 'Longings', en selecteerde acht kunstenaars. Vier van hen dienden nieuwe monumentale wand constellaties schilderijen te maken. Dat werd gecombineerd met vier videokunstenaars en hun bijbehorende relevante videowerken: Muzammil Hussain, Muyang Teng, Dakota Magdalena Mokhammad, István Hutter, Jaasir Linger, Siomara Ratna van Bochove, Sofiia Dubyna en Sam Zanardo.

Ze schreef essentiële teksten over de kunstenaars en hun werk, waarin ze ingaat op de vraag waarom ze met elkaar verbonden zijn en wat de verbanden zijn.

Ze bewerkte de teksten voor PR, persberichten en content voor de website, social media en het publiek.

En richtte de tentoonstelling in en onderhield de contacten met de kunstenaars.

Wij begeleiden haar uiteraard.

Zo was er ook het terugkerende maandelijks intermezzo **Decolonial Dialogues** dat SIGN ism. met Kenniscentrum Kunst & Samenleving Minerva/ lectoraat Image in Context organiseert (vanaf nov 2024)

Het zijn een serie publieke de-kolonisatie dialogen met kunstenaars, makers, filosofen, musici, die ook opgenomen werd en tzt als podcast verspreid gaat worden.

Van jan t/m juni waren er 6 'DD's (in de late namiddag/vroege avond met soep). In totaal zijn er 8 sessies georganiseerd (eerder dus in 2024 nov. en dec.).

Soms viel het onderwerp van betreffende gast toevallig samen met de opzet van de hoofdtentoonstellingen, vaak gelieerd aan identiteit, afkomst, entiteit. (zoals Longings, Fortune Cookies). Soms werd het tussen de tentoonstellingen door georganiseerd als dat zo uit kwam.

Vanaf september 2025 is de **nieuwe werkgroep Decolonial Practices** ontstaan vanuit Decolonial Dialogues. Deze bestaat uit Yara, Khashayar Najafi, Neele Schlette ism Onderzoeksgroep Image in Context, Minerva Groningen & SIGN.

Met als doel om juist geen afgeronde presentatie of lezingen te brengen, maar een instap in een langer traject en een uitnodiging om deel te nemen aan een doorlopend collectief proces dat andere manieren van 'zijn', relateren en samen creëren verkent. Het is een begin van een jaar lang onderzoek, gevolgd door drie openbare bijeenkomsten en zine-publicaties die in 2026 gaan plaatsvinden.

Op 13 april jl werd voor de tweede keer **Zandbank** ism Dinnis van Dijken en Michiel Teeuw georganiseerd, een archief activatie, dat bestond uit representaties nav teksten tijdens de conferentie: SIGN Y2K (year 2000s). Interessant en uitgebreider met medewerking van Zandbank's nieuwe Research Fellows-programma: schrijvers Olivia Niuman, Joshua Miller, Aura Baltrušaitytė, Khashayar Najafi en Rebecca Mangan. Zij hebben teksten van kunstenaars uit het SIGN-archief van 2000-2009 onderzocht. De resultaten daarvan werden gepresenteerd en vertaald naar performances, lezingen, video/audio en installaties. De projecten uit het archief zijn kennelijk nog steeds relevant en niet gedateerd ook bij deze nieuwe generatie. Hiermee wordt ook een actuele waarde onderzocht.

SIGN was weer gevraagd om mee te doen als presentatie plek en onderdeel van de **Graduation show** van Academie Minerva 2025

Daarvoor heeft SIGN wel een paar voorkeuren opgegeven van afstuderenden/kunstenaars in spe. Allen gescout bij ons bezoek aan de open studios van vierde jaars Fine Arts in februari 2025.

Afstuderende kunstenaars bij SIGN: **Povilas Būda, Marta Calero Segura, Goro Modic, Anaida Melivia Vassiliadou**

En er zijn projecten op locatie op andere plekken uitgevoerd

Het geëngageerde pilot project **Action is Art** in de leegstaande parkeergarage Hadingestraat op donderdag 5 juni van 14-17 uur. Een initiatief van Anne Brouwer Buro Mix en Anke Coumans lectoraat Image in Context Met de vragen als :

Zijn er strategieën en scenario's te bedenken om je te weer stellen tegen fascistische tendensen die onze, nu nog open tolerante inclusieve cultuur, binnen dringen? Hoe stel je je op als kunstenaar en kunstinstelling? Met kunst, symposium, gesprekken, workshops, stellingen...

Een samenwerking met Buro Mix, Prins Claus Conservatorium, Artistic Research Community, Kenniscentrum Kunst & Samenleving Minerva & Anne Brouwer.

Er was het residentie project van Ietje Meerman 'Graaf Mol', op **Grasland, Ezinge** 21 juni t/m 11 juli 2025. Deze periode was bedoeld om te experimenteren de eerste aanzetten werden gezet in de vorm van schrijfsels, verhaallijnen, draaiboek, filmopnames, tekeningen, props, objecten. Dit zal uitmonden in een film of een publicatie. Ietje Meerman is winnaar van het Groninger Beeldende Kunst Stipendium 2024 'Land'.

Het project Graaf Mol is i.s.m. SIGN, Grasland Ezinge (Koos Buist) en Noordenaars ihkv Artists in Space!

Bijzondere samenwerkingen met verschillende locaties Pictura Block C ArtisBook Academie Minerva in Groningen ihkv 50 jaar Bas Jan Ader onder de gezamenlijke titel **Fall: Five Fails**. Ieder met eigen invalshoek. SIGN deed dat ism. co curator Bernardo Zanotta met de tentoonstelling '**A case of make believe**' en een 5 tal jonge kunstenaars met nieuwe werken

Onderscheidend was het project '**Het Recht op Groningen - Circuit of Commons**' & **three other community scale projects** ' van 25 oktober - 20 december jl

Een tentoonstelling en project van kunstenaars **Libia Castro & Ólafur Ólafsson** i.s.m. SIGN projectspace & **Fiona van den Bergh**, organisator, performer en stadsgids.

De **Prelude** van ‘Het Recht op Groningen- Circuit of Commons’ en een eerste interventie van het project was onze deelname aan de vrolijke **Groninger Onderstroom-optocht** in het centrum van Groningen op zaterdag 27 september as.

Een groot monumentaal textiel kunstwerk van Libia & Ólafur gemaakt i.s.m. de Groninger sociale naaiateliers Draadkracht, Vanhulley en Eindhovense Awesome werd gehesen door vrijwilligers en deze liepen voorop aan de parade. Frontvrouw Milly proclameerde het statement van Circuit of Commons dat ook stond voor het gedachtengoed van de Groninger Onderstroom. Tezamen met andere organisaties en gemeenschappen werd er opgekomen voor het belang van vrije ruimte, waar een behoefte is aan ruimte voor rijkdom die niet in geld wordt uitgedrukt.

Start: 14.30 uur Ossenmarkt met markt en speeches. Optocht begon vanaf 16.30 uur en eindigde om 19.30 op de Vismarkt.

In de *tentoonstelling Het Recht op Groningen - Circuit of Commons’*

& three other community scale projects waren drie recente en doorlopende kunstprojecten van Castro & Ólafsson te zien, die hun meerstemmige, gemeenschap gebaseerde, geëngageerde, en interventie gerichte kunstpraktijk lieten zien. Een voorbeeld van hoe activisme, politiek en kunst kunnen samengaan.

SIGN fungeerde ook als *hoofdkwartier en verzamelpunt* voor het Groningse Circuit of Commons, waar een groot aantal commons een bijdrage leverden aan het open maar gecensureerde programma dat ging over de geëngageerde actuele kunstpraktijk, kunst & activisme, Met onderwerpen als lokale politiek en milieu, discussies over vrije ruimte, broedplaatsen, (anti)/kraak, de waarde van alternatieve leefwijzen, voedselpolitiek.

Te zien was ook oa. hun nieuwe film van de eerste interventie tijdens de Groningse Onderstroom demonstratie op 27 september jl. met prachtige (drone) opnames van de kleurrijke optocht waar het immense textielwerk/ spandoek met de tekst ‘Het Recht op Groningen - Circuit of Commons’ voorop liep.

Tweeduuster van Wim Warrink vond plaats op 21 december de kortste dag op **Grasland Ezinge**.

Een zeer geslaagde avond met veel aanmeldingen waar men de winterwende kon ervaren!

Wim Warrink toonde natuurkundige fenomenen die invloed hadden op de landschappelijke ervaring en op de emotionele beleving van de kijker. Experimenten met ruimte, tijd, afstand, en met de elementen lucht, water en aarde werden ter plekke uitgevoerd. Na het schouwspel was er soep in het nabijgelegen Toornhuus op de Wierde vergezeld met een lezing van sterrenkundige George Vleeming en kunstenaar Koos Buist

Schrijvers

Opkomend in ons programma is de samenwerking met schrijvers vaak jonge pasafgestudeerde master studenten van RUG met kunst gerelateerde studies

Bestuurszaken:

In 2025 is de rust weer teruggekeerd in het bestuur en bij de directie na twee moeizame jaren.

Zowel de huurkwestie is geslecht. En zeer binnenkort zal de BTW status van SIGN veranderen.

Over de BTW kwestie

Accountant Aksos had in 2023 geconstateerd dat er onterechte teruggaves van voorbelasting ontvangen waren voor de jaren 2020 t/m 2022 en half 2023.

Met de belastingdienst heeft Aksos een betalingsregeling afgesproken; suppleties werden ingediend tot 2025.

De laatste aflossing half 2025 is een feit!

De nieuwe BTW status wordt binnenkort toegekend dat betekend een vrijstelling.

Dit alles is ook overlegt met Gemeente Groningen en Mondriaan Fonds. Deze zijn akkoord over de gang van zaken.

Er zijn drie vergaderingen geweest (26-3/ 14-5/ 22-10 -2025) waarin bv de jaarcijfers en jaarverslag uit 2024 zijn geaccordeerd.

Nieuwe secretaris:

Het stichtingsbestuur heeft inmiddels een nieuwe bestuurssecretaris; Morgan Amber Abdoelrazak, studente Master Kunstgeschiedenis RUG. Officieel is Morgan aangetreden en ingeschreven bij KvK. Augustus 2025 Esther de Graaf heeft zich na 8 jaar teruggetrokken, uiteraard in prima verstandhouding. En is uitgeschreven bij KvK, alsmede bij ING bank als vertegenwoordiger van stichting SIGN

Het bestuur bestaat nu uit:

Luisa Redenbacher penning meester
Vida Kashani algemeen bestuurslid
Gea Smid, voorzitter en ombudspersoon.
Morgan Amber Abdoelrazak bestuurssecretaris
Streven is ook zo langzaamaan op zoek te gaan naar iemand die Gea Smid wil opvolgen als nieuwe voorzitter Haar 4 jaren termijn zit er in februari 2026 op en ze vindt het gezond om een nieuwe voorzitter aan te stellen voor de volgende periode en stelt zich niet herkiesbaar.

Directie/dagelijkse leiding uit 2 personen:
Marie-Jeanne Ameln (artistiek leider) & Ron Ritzerfeld (zakelijk leider); 2 fte.
SIGN heeft de status van culturele ANBI. SIGN is lid van De Zaak nu & aangesloten bij Noordenaars.
In november 2025 is betaling volgens het loongebouw directieleden in gegaan.

Uitbesteed werk:

Team PR
Michiel Teeuw verzorgt de reflectieve inhoudelijke pr.
Arlo van Lierop zorgt voor reguliere pr voering en sociale media, persberichten.
Trend is dat er meer gebruik wordt gemaakt van netwerken die niet te traceren zijn via socials/ big tech en algoritmen.
Dat zijn netwerken waarvoor je uitgenodigd wordt bv via Signal North Art Calendar of Morth Art Mutual Aid. Of sociale media als Mastodon

Grafisch design:

Kevin Perrin, Enrica Arbia, Wouter van Tilborg, Julia de Jong, Michiel Teeuw, Josefin, Contin, Matthew Oxley, Taqwa Bn Ali, Maartje Overmars

Opbouw: Bindert Helder

Documentatie: Koen Kievitis, Aimee Terburg, *Thomas Grootoonk*, *Nick Chrysis*, *Drone Visual*,
Co curatoren: Libia Castro & Ólafur Ólafsson, Fiona van den Bergh, Aura Baltrušaitytė, Enrica Arbia & Radina Kordova, Koos Buist, Bernardo Zannotta

Webmaster: Marcel de Vries

Vrijwilligers, internships:

Aura Baltrušaitytė
Çisil Deniz Delibalta
Khashayar Najafizadeh Decolonial Dialogues techniek/geluid.
Hana Karasadi
Sogol Adib
Ludovica de Cesare
Andriana Theofilou
Dari Bee
Matviy Caix

Publicaties, reflecties, teksten ea:

Michiel Teeuw:

-Through The 's Glass by Michiel Teeuw ihkv Fortune Cookies
<https://sign2.nl/websign/publicaties/through-the-%f0%9f%8e%b1-glass/>
-Audio opnamens Soundcloud 'Shaking, Tumbling, And the Little Mistakes We Make Along the Way'
<https://soundcloud.com/sign-28533601/%20shaking-tumbling-and-the-little-mistakes-we-make-along-the-way-full-reportage>
-'Ibiskos and her kin' ~ In the studio with Taqwa Bn. Ali
<https://sign2.nl/websign/publicaties/ibiskos-and-her-kin-in-the-studio-with-taqwa-bn-ali/>

Internships:

-Andriana Theofilou: Three Reports by Andriana Theofilou of events during the project: The Right to Groningen – Circuit of Commons (December 2025)
<https://sign2.nl/websign/publicaties/three-reports-by-andriana-theofilou-of-events-during-the-project-the-right-to-groningen-circuit-of-commons/>
-Ludovica De Cesare Four Interviews and Articles by Ludovica De Cesare (in the context of the project 'Fall: Five Fails), October 2025

<https://sign2.nl/websign/publicaties/four-interviews-and-articles-by-ludovica-de-cesare-in-the-context-of-the-project-fall-five-fails/>

Papieren uitgaves

-‘Shaking, Tumbling, And the Little Mistakes We Make Along the Way’

Gast schrijver: Emma Wiersma

Tekstbijdragen: Olivia Niuman, ontwerp publicatie: Simon Scharinger, Sam Werkhoven.

-‘A case of make believe ‘

mmv. Adele Dipasquale, etainn zwer, Oded Rimón,

Sverre van der Velde, Danai Belosinof, Igor Bobeldijk, Ezra Laurens Hoeksema, Hinke-Ann Eleveld,

James D. Mensch, Eva Rajher, Gillian Heinsohn, Luís Vieira, Ludovica de Cesare, Bernardo Zanotta &

Michiel Teeuw (eds.), 2025

Film producties:

‘Het Recht op Groningen, circuits of commons en de Groninger onderstroom 27 september 2025 Groningen

Thomas Grootenok, Nick Chrysis, Drone Visual,

Samenwerkingen:

Hypertrove, Grasland Ezinge 2x , Decolonial Dialogues, Fall: Five Fails: Pictura, ArtisBook, Block C Academie Minerva, Artists in Space /Noordenaars, Action as art, Zandbank, Academie Minerva, Groninger Onderstroom olv Fiona van den Bergh en daaruit voortvloeiend vele kleinschalige samenwerkingen met subgroepen.

Nieuw werk kunstenaars (varierend van lange tentoonstellingen periode tot 1 daags event) : Dakota Magdalena Mokhammad , Sofiia Dubyna, Muzammil Hussain, Christian Johannes & Sam Zanardo, José Sottomayor, Maria Landgren Hilmersson, Clara Rojas

Yuqi Wang, Nasma Al-Shutfa & Nika Dundua, Kamilė Česnavičiūtė, Koen Kievits, George Kratochvil, Olivia Niuman, Simon Scharinger, Lambertine van Veldhuizen, Arjun Viir Bhandari, Sam Werkhoven, Taco Yutong Huo, Antrianna Moutoula, *Lily Dollner*, Lisa Smithson & Mariah Blue, Ellemieke Meijers, Klaske Bootsma, Lee Mc Donald, Laureen Langkamp, Jorien Ketelaar, Sanne Lok, Ietje Meerman, Povilas Būda, Marta Calero Segura, Goro Modic, Anaida Melivia Vassiliadou, Taqwa Bn Ali, Oded Rimón, Danai Belosinof, Adele Dipasquale, Sverre van der Velde, Bernardo Zanotta, Libia Castro & Ólafur Ólafsson

Gemodificeerd werk: István Hutter, Siomara Ratna van Bochove, Muyang Teng, Sam Zanardo, Libia Castro & Ólafur Ólafsson

Projecten januari t/m december 2025 publieksaantallen :

I. HyperTroye: 18 januari 2025 co-curatoren Radina Kordova & Enrica Arbia 141
Elif Satanaya Özbay, Sergi Casero, Magdalena Petrova, Ksenia Perek,
Giek from Reality Cult en Eigen Risico, Alaa Shehada, Speedy Tattoo

II. ‘LONGINGS’18 januari - 23 februari co-curator: Aura Baltrušaitytė
Dakota Magdalena Mokhammad & István Hutter, Sofiia Dubyna & Sam Zanardo,
Jaasir Linger & Siomara Ratna van Bochove, Muzammil Hussain & Muyang Teng. 488
Extra: ‘Every Separation is a link’ *Zaterdag 22 februari*
Performance door Christian Johannes & Sam Zanardo

III. DECOLONIAL DIALOGUES – Meet Up #3 10
Dinsdag 28 januari 2025 in SIGN 17.00-19.30
Gast: Vida Kashani!

IV. DECOLONIAL DIALOGUES – Meet-Up #4 43
Woensdag 26 februari 2025 van 17.00-19.30 u.
Gasten: Gunay Rzazada & Yara + Arman Ameri!

V. FORTUNE COOKIES 8 maart t/m 5 april 455

José Sottomayor, Maria Landgren Hilmersson, Clara Rojas
Yuqi Wang, Nasma Al-Shutfa & Nika Dundua

VI. DECOLONIAL DIALOGUES Meet-Up #5

Woensdag 19 maart 2025 om 17.00-19.30 uur

Gast: Nasma Al-Shutfa!

18

VII. ZANDBANK SIGN Y2K (year 2000s) !!! door Dinnis van Dijken en Michiel Teeuw

Zondag 13 april 12:30-17:30 uur mmv: Olivia Niuman, Joshua Miller, Aura Baltrušaitytė,
Khashayar Najafi, Rebecca Mangan

98

VIII. DECOLONIAL DIALOGUES – Meet-up # 6

Woensdag 16 april 2025 om 17.00-19.30 uur

Gast: Arman Ameri Mahani.

14

IX. 19 april – 24 mei 2025

Shaking, Tumbling, And the Little Mistakes We Make Along the Way”

Kamilė Česnavičiūtė, Koen Kievits, George Kratochvil, Olivia Niuman,
Simon Scharinger, Lambertine van Veldhuizen, Arjun Viir Bhandari,
Sam Werkhoven, and Taco Yutong Huo

Act I – Het ideaal 25 april – 4 mei

Performance Lisa Smithson: ‘They came from far off places and other places too’ ,

Act II – Beschermen en bewaren 10 mei -18 mei

Performances: Antrianna Moutoula “*nowhere no where now here*”

Lily Dollner ‘*The Collection*’

Act III Chaos en misverstanden

491

X. DECOLONIAL DIALOGUES Meet-Up #7

Dinsdag 27 mei om 17.00-19.30 uur in SIGN

Gast: Setareh Nafisi

8

XI. ACTION AS ART

Donderdag 5 juni ‘Action As Art’ van 14-17 uur

In Parkeergarage, Haddingestraat 6, Groningen.

Organisatie: Kenniscentrum Kunst & Samenleving & Anne Brouwer.

Deelnemers: Buro Mix, SIGN, Prins Claus Conservatorium, Artistic Research Community,

Kenniscentrum Kunst & Samenleving Minerva & Anne Brouwer.

SIGN actie exposure door Lisa Smithson & Mariah Blue, Ellemieke Meijers, Klaske Bootsma,

Lee Mc Donald, Laureen Langkamp, Jorien Ketelaar, Sanne Lok.

250

XII. GRASLAND, EZINGE: Ietje Meerman: ” Graaf Mol”

Residentie, 21 juni – 11 juli

Grasland Ezinge is een samenwerking tussen co-curator Koos Buist & SIGN& Artists in Space

Op 11 juli was een bijeenkomst *en petit comité*:

15

XIII. Graduation Show 2025 – Academie Minerva

14 t/m 19 juni

SIGN’s keuze:

Povilas Būda, Marta Calero Segura, Goro Modic, Anaida Melivia Vassiliadou.

Werkperiode in SIGN 6 juni t/m 13 juni

834

XIV. DECOLONIAL DIALOGUES Meet-Up #8

Dinsdag 24 juni om 17.00-19.30 uur in SIGN

Gast: Taqwa Bn Ali!

40

XV. Raamexpositie ‘The Tree Lover’ 12 juli t/m 30 augustus 2025

35

Taqwa Bn Ali op opening 35 verder onbestemd voorbijgangers

XVI. FALL: FIVE FAILS (Bas Jan Ader) ism Block C, Pictura, ARTisBOOK, Minerva Academie, SIGN.

In SIGN: 'A CASE OF MAKE BELIEVE' 19 september – 19 oktober 2025

Oded Rimon, Danai Belosinof, Adele Dipasquale, Sverre van der Velde, Bernardo Zanotta.

Opening en reguliere bezoekers 490

-Film Screening: 5 Broken Camera's door Emad Burnat, Guy Davidi 12
organisatie Sverre van der Velde.vrijdag 26 september 20.00 uur

-Zaterdag 4 & 11 oktober, 10:00–15:00 WERKGROEP: *The Boy Who Fell Over Niagara Falls*
door Bernardo Zanotta Deelnames: 28

-Publicatie Michiel Teeuw en Bernardo Zanotta
18 oktober om 13 uur Finissage & presentatie publicatie A Case of Make Believe' 40

5 x grote groepen langs geweest Mad tech De Ateliers 2e jaars & 3e jaars & 4e jaars
Academie Minerva bij elkaar 180

XVII. Prelude 'Het Recht op Groningen- Circuit of Commons' interventie publieke ruimte
Deelname aan Groninger Onderstroom parade op zaterdag 27 september 2025
door het centrum van Groningen met **voorop de monumentale banner**
'Het Recht op Groningen- Circuit of Common' gemaakt door naaiateliers Draadkracht en
van Hullies ism Libia Castro & Ólafur Ólafsson.
Gezien: heel veel deden aan de tocht zelf mee zeker 500 personen.
En verder de voorbijgangers in het centrum.

XVIII. Van 25 oktober - 20 december 2025 in SIGN, Groningen
Het Recht op Groningen-Circuit of Commons' OPENING 25 oktober 70

Publiek programma Het Recht op Groningen-Circuit of Commons
Woensdag 29-10 van 18:00 – 22:00 uur
Get-together: initiatieven, collectieven & deelnemers die de
Groningse Onderstroom vormen. 60

31-10 & 4-11 & 19-11 Apartheid Free Zone bijeenkomsten 20

Zondag 2-11 stadstour van 14.00-16.30 uur
Stadstour op fiets over Groningse commons door *Fiona van den Bergh*. 15

4-11 RUG Entrepreneurship Curatorial Studies studenten 25

Donderdag 6 november vanaf 20.00 uur
Leessessies en leesgroep maakte deel uit van het project 8
"Het Recht op Groningen – Circuit of Commons".

Zaterdag 15-11 event van 14:00 – 17:00 uur
Discursief event over leegstandsbeheer/anti-kraak, broedplaatsenbeleid,
ondersteuning voor initiatieven en tijdelijk en permanent gebruik van ruimte. 25
Met Lenze Hofstee (Carex), Karina Bakx (Roemte), Jobbe Holtes
(Groninger Broedplaatsen Coalitie)

Dinsdag 18-11 Performances Action Group meeting 10

Vrijdag 21-11 event van 17:00 – 20:30 uur:
"Kunst, Activisme en de Commons"

<i>Een avond met presentaties en publieke discussie over kunst op gemeenschappelijke schaal en activisme in relatie tot de commons. Met filosoof Thijs Lijster, curator Gemma Medina Estupiñan, kunstenaar Jeanne van Heeswijk en ecooloog Rick Middelbos</i>	50
Zaterdag 22-11 event 12:00 – 17:00 uur Bijeenkomst en workshop: Twee casestudies met <i>Trav12</i> en <i>Paradijsvogeltuinen</i> .	23
Zaterdag 22-11 & zondag 23-11 van 12-18 uur Een project over radicale vrijgevigheid! door Fietsenwerkplaats Mutual Aid Kunstcafé Mutual Aid: Art Café Kunstruil voor en door kunstenaars. Zondag: Letter swap	27 7
Woensdag 26-11 – 18.30-22.30 Programma door subMedia & rap optreden. <i>subMedia</i> : producenten van anarchistische propaganda. <i>Lee Reed</i> : Revolutionaire rapmuzieklegende. Ism. Vrije Bond Vegan (+GF) Food, Voku Kookpunt.	40
Zaterdag 29-11 workshop van 14:00 – 18:00 uur Workshop door Stroomversnellers voor mensen van verschillende collectieven.	20
Zaterdag 6 december, van 16:00 tot 02:00 uur Fundraising for SUDAN ism Liminoid Collective, Groningen Feminist Network, Hanze for Palestine, LTAS/Let's talk about sex, VSA Groningen, Groninger Studenten Bond	220
Zondag 7 december – Aanvang 15:00 uur – 18:00 uur. De Eetbare Stad : Proef de Toekomst. olv Leonie Bais Ilse Donker Wildplukken vanuit SIGN naar Paradijsvogeltuinen met diner	19
Woensdag 10 december van 10:00 – 18:00 uur. Disrupting the status quo. Artistically. Workshop door Disobedient Art School .	10
Vrijdag 12 december. 13 – 17 uur <i>Het Recht op Groningen – Circuit of Commons & three other community-scale art projects.</i> Twee Artists Talks door Libia Castro & Ólafur Ólafsson, om 13:00 en 15:00 uur .	12
Zaterdag 13 december, 14.00-17.00: Skillshare Marina Sulima & Dajana Heremic.	12
Zondag 14 december, voorstelling en Q&A van 13:30 tot 14:30 uur. Performance van Rickie and the Bird Brains . Maak kennis met Lulu Goffini.	8
Donderdag 18 december, van 12:00 tot 18:00 uur Alternatieve Archieven & Subjectieve Atlas van Groningen ism <i>ARTisBook, Kladmuur, Berger en de Vries, Block C en Alternative Groningen Tour.</i>	12
Zaterdag 20 december: Finissage & Kersttoast! 20 december is de laatste dag van de tentoonstelling <i>Het Recht op Groningen – Circuit of Commons & Drie andere projecten op gemeenschapsniveau.</i> Sign, Libia Castro & Ólafur Ólafsson en Fiona van den Bergh Bezoek tentoonstelling sec: 225 Programma onderdelen: 688 'Recht op Groningen' totaal:	15 913

XIX. GRASLAND Ezinge
Wim Warrink TWEEDUUSTER

Zondag 21 december

1e shift: 26

17.00-19.00

Tussen shift: 17

18.00-20.00

2e shift: 24

19.00-21.00 uur

Subtotaal 67

TOTAAL aantal bezoekers 2025

4622

Prestatiecijfers 2025:

Totaal: tentoonstellingen, projecten, activiteiten waarvan

In SIGN: 15

Op locatie: 4

Residenties: (per project) 4

Samenwerkingspartners: 12

Co Curatoren: 8

Aantal deelnemende kunstenaars: 47

Discursief/meta events: lezingen/gastlessen, groepsbesprekingen, acties, talks: 16

Workshops (artistiek): 5

Performances/ optredens: 21

Schrijvers: 5

Publicaties digitaal of papier: 6

Stagiaires, vrijwilligers, internships: 9

Ontwerpers: 9

Bezoekers aantallen 2025

Publieksaantal januari t/m december

In SIGN: 4330

Op locatie: 332 (Parade Groninger Ondestroom niet meegerekend, daar tegen de 500 deelnemers)

Veel in publiek openbare ruimte; onbestemd aantallen bij Raamexpositie.

Niet meegeteld: voorbijgangers

Digitaal bereik:

Facebook: 1575

Instagram: 4505

Met X zijn we gestopt

Website SIGN bezoekers:

Visits 33490

Unieke bezoekers: 22900

Hieronder het activiteiten verslag 2025

ACTIVITEITEN VERSLAG 2025

In SIGN: HYPERTROVE

Zaterdag 18 januari 2025 van 16.00-21.30 uur

SIGN presenteerde met HYPERTROVE een sector overschrijdend event gebaseerd op popcultuur, muziek, performances, en beeldende kunst die inspeelde op de Eurosonic/Noorderslag sfeer in de stad.

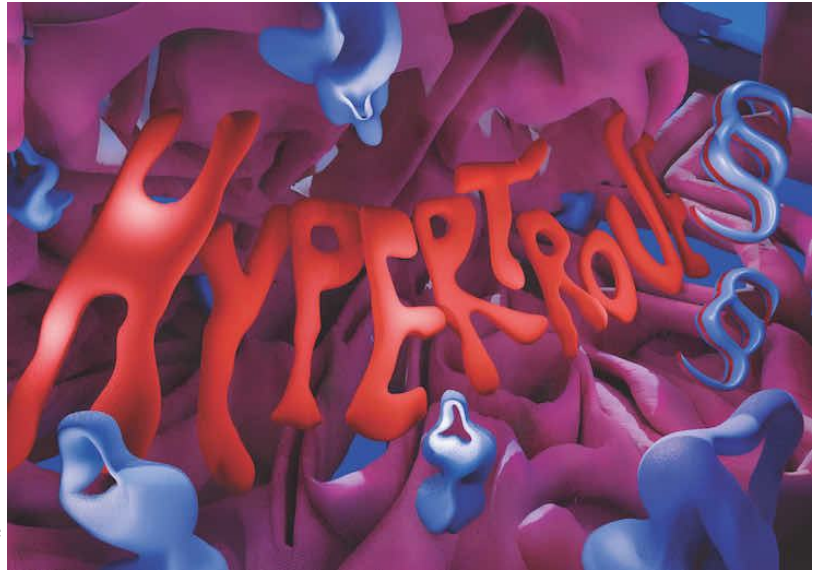
Dit experimentele performance-event sloot aan bij **Eurosonic/Noorderslag (ES/NS)** was onderdeel van het programma **Talent van Hier**. Grand Theatre gaf vijf creatieve ruimtes in de stad, Noorderlicht, het resort, NP3 en Kunstpunt en SIGN, de opdracht om een programma te creëren tijdens het internationale festival Eurosonic/ Noorderslag (ES/NS).

I. HYPERTROVE werd ism SIGN en samengesteld door **Enrica Arbia** (1997, IT) en **Radina Kordova** (1994, BG), kunstenaars en culturele producenten die zich bewegen tussen performancekunst, muziek en kritisch denken. Hun focus ligt op publieksbeleving en het uitnodigen van hybride artiesten die maatschappelijke structuren bevragen en alternatieve werkelijkheden scheppen.

Het project ging over het schisma tussen 'Mij en het gepresenteerde Mij'. De performances en muziek expressies gingen dieper in op thema's als identiteit en zelfperceptie, waarbij zelfrepresentatie in de hedendaagse media wordt onderzocht.

HYPERTROVE vond ook mede plaats in de nieuwe wandconstellaties van *Longing*, gemaakt door Dakota Magdalena Mokhammad, Muzzamil Hussain, Sofia Dubyna, Jaasir Linger.

Hun wandconstellaties vormen de basis van een gelaagde presentatie waarin thema's als identiteit, zelfperceptie en zelfrepresentatie in hedendaagse media worden onderzocht. Een prima match.

Programma & performances:

Performances en muziek door **Elif Satanaya Özbay**, **Sergi Casero**, **Magdalena Petrova**, **Ksenia Perek**, **Giek from Reality Cult** en **Eigen Risico**.

Videoboodschap van stand-up comedian **Alaa Shehada** (Palestine Comedy Club Trailer).

Tattoos verzorgd door **Speedy Tattoo** (Sanne Lok)

DJ-set door **Alina**, **Enrica & Radina**.

Sponsor: Martinus Bier

Kern van het project:

- Onderzoek naar het spanningsveld tussen persoonlijke en gepresenteerde identiteit.
- Interdisciplinaire samenwerking tussen kunstenaars, muzikanten en performers.
- Een focus op kritische openbaringen, sociale structuren en collectieve dynamiek.

Publiek: 141

PR: <https://esns.nl/nl/festival/esns-art/>

<https://www.kunstbus.nl/twiets/>

[HYPERTROVE+%C2%A7%C2%A7.html](https://www.kunstbus.nl/twiets/HYPERTROVE+%C2%A7%C2%A7.html)

<https:// groningen.hereandnow.nl/event/>

[hypertrove-ssss](https:// groningen.hereandnow.nl/event/hypertrove-ssss)

<https://www.kunstpunt groningen.nl/agenda/hypetrove%C2%A7-elif-santanay-ozbay-sergi-casero-magdalena-petrova-giek-from-reality-cult-ksenia-perek-eigen-risico-speedy-tattoo-alaa-shehada-enrica-arbia-radina-kordova/>
<https://3voor12.vpro.nl/lokaal/groningen/artikelen/overzicht/2025/ESNS25-randprogrammering.html>
[https://www.bandsintown.com/e/106303603?](https://www.bandsintown.com/e/106303603?came_from=297&utm_medium=web&utm_source=facebook&utm_campaign=event_social_share)
[came from=297&utm_medium=web&utm_source=facebook&utm_campaign=event_social_share](https://esns.nl/nl/extra/activities/talent-van-hier-sign/)
<https://esns.nl/nl/extra/activities/talent-van-hier-sign/>

II. 'LONGINGS'

18 januari - 23 februari 2025

Opening: 24 januari, 17.00 uur met Soto, Javaans-Surinaamse soep.

De tentoonstelling *LONGINGS* onderzoekt het begrip 'verlangen' – een diep menselijk gevoel dat balanceert tussen het tastbare en ontastbare. Verlangen is zowel persoonlijk als collectief: het vormt onze identiteiten, beïnvloedt keuzes en is verweven met populaire cultuur en sociale media. Het gaat om hunkering, verbondenheid en dromen die net buiten bereik lijken, maar ook om de morele en existentiële complexiteit van het mens-zijn.

“Een diep gevoel dat zich beweegt tussen het tastbare en het ontastbare, een hunkering dat in ons hart weerklinkt, is verlangen ('longing'). Dit gevoel is een onontkoombaar onderdeel van ons dagelijks leven, verweven door de structuur van ons bestaan en raakt ons allemaal”... Aura Baltrušaitytė

De nieuwe murale constellaties van Muzammil Hussain, Dakota Magdalena Mokhammad, Jaasir Linger en Sofiia Dubyna waren al vanaf 18 januari al zichtbaar (op het Hypetrove§§ event in SIGN). Daarmee geassocieerde videowerken van Muyang Teng, István Hutter, Siomara Ratna van Bochove en Sam Zanardo compleerden de tentoonstelling vanaf 24 januari, de officiële opening was die dag vanaf 17.00 uur. Deze tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met co-curator: **Aura Baltrušaitytė** (Master Art History & Curatorial Studies, Rijksuniversiteit Groningen).

Dakota Magdalena Mokhammad & István Hutter

-Mokhammad: maakte een nieuw monumentaal wandtextiel

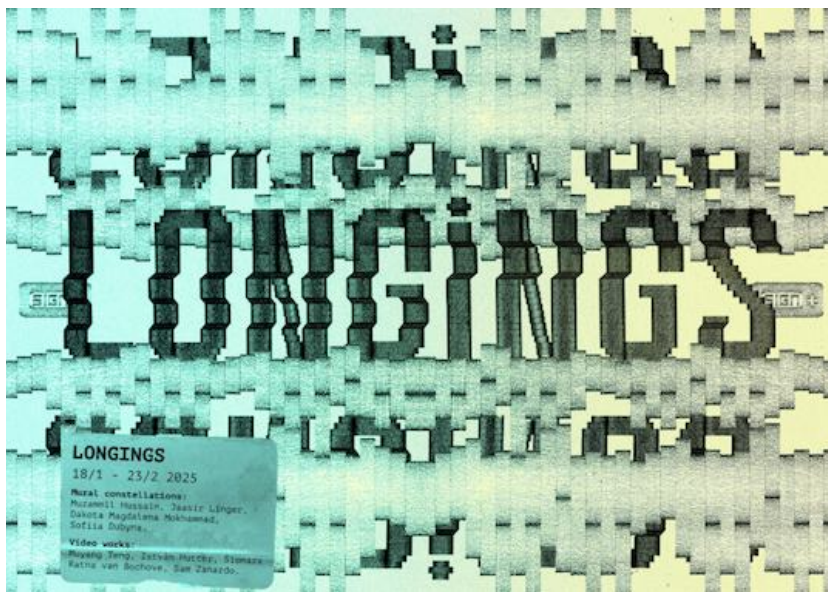
“Through the Body I Remember”.

Ze onderzoekt identiteit, vrouwelijkheid en culturele wortels. Haar werk viert de complexiteit van lichaam en ziel, en daagt traditionele genderrollen uit.

-Hutter: video-installatie

“Disquiet” (drieluik) waarin absurditeiten van sociale media en menselijke instincten

(voortplanting, verbondenheid, zelfbehoud) worden verbeeld met eenvoudige zwart wit getekend beeld

-Samen creëren ze een dialoog over zelfontdekking en verbondenheid in een gefragmenteerde wereld.

Dakota Magdalena Mokhammad is in 2024 afgestudeerd aan de Academie St. Joost, Den Bosch. István Hutter is in 2023 afgestudeerd aan MA Fine Arts – HKU University of the Arts, Utrecht.

Sofiia Dubyna & Sam Zanardo:

Dubyna: schilderijen gemaakt met make-up van vrienden, balancerend tussen intimiteit en obsessie.

Thema's: vriendschap, bewondering, fetisjerij en innerlijke verlangens.

Zanardo: installatie *“an ancestral image of blood, but also a face”*, zeven schermen die lichamelijkheid, identiteit, seksualiteit en technologie onderzoeken. Geïnspireerd door Simone Weil (heiligheid) en Paul Preciado (identiteitspolitiek).

Beiden leggen de focus op persoonlijke relaties, lichamelijkheid en de spanning tussen nabijheid en afstand.

Sofiia Dubyna is in 2023 afgestudeerd aan Bachelor in Fine Art, AKI ArtEZ Academy for Art and Design, tweedejaars student aan Master Painting, Frank Mohr Instituut, Groningen. Sam Zanardo is in 2024 afgestudeerd aan ArtEZ BEAR (Basis for Experiment, Art and Research), Arnhem.

Jaasir Linger & Siomara Ratna van Bochove

Linger: installatie “*Ingi op ‘a liba*” (Surinaams Sranantongo: “de inheemse winti opent de rivier”). Bestaat uit rituele materialen van de Afro-Surinaamse Winti-religie. Zijn werk eert en rehabiliteert Winti, dat eeuwenlang werd onderdrukt door koloniale overheid en kerk.

Van Bochove: film “*The Water Brought Us*”, die koloniale geschiedenis, slavernij en gedwongen migratie onderzoekt. De film belicht emoties en hoop van migranten en wordt aangevuld met soundscape en zine. Hun werken samen brengen verleden en heden samen en benadrukken een verlangen naar identiteit en verbinding.

Jaasir Linger en Siomara Ratna van Bochove zijn in 2023 afgestudeerd aan Master of Arts, Blacker Blackness – Sandberg Instituut, Amsterdam

Muzammil Hussain & Muyang Teng

Hussain: schilderijen/installatie “*The Half*” met dier-mens-hybriden (o.a. bidsprinkhanen in spiegels), geïnspireerd door hiphop-cultuur. Zijn werk gebruikt dieren als universele taal om existentiële en identiteitsvragen te verkennen.

Teng: video “*Octopus in Drag*” met een hybride kat/octopus-figuur, geïnspireerd door vogue en queerness. Zijn werk onderzoekt vloeiende vormen van identiteit voorbij binaire categorieën.

Beide kunstenaars tonen hybriditeit als een middel om identiteit, cultuur en menselijkheid opnieuw vorm te geven.

Muzammil Hussain is in 2024 afgestudeerd aan Master Painting, Frank Mohr Instituut, Groningen. Muyang Teng is in 2024 afgestudeerd aan het Lens Based Department, Piet Zwart Instituut, Rotterdam.

Kern van de tentoonstelling

LONGINGS is een diverse en gelaagde tentoonstelling waarin verlangen wordt gepresenteerd als een kracht die identiteiten vormt, culturele en spirituele verhalen verbindt en hybride werkelijkheden creëert. De deelnemende kunstenaars belichten verschillende invalshoeken:

Gender en lichaam (Mokhammad, Dubyna, Zanardo, Teng)

Sociale media en absurditeit (Hutter)

Spirituele en koloniale erfenissen (Linger, Van Bochove)

Hybride mens-dier identiteiten (Hussain, Teng)

Samen maken zij verlangen tastbaar als een drijvende kracht die het persoonlijke overstijgt en universeel resonanceert.

Ila. EXTRA activatie tijdens ‘Longings’:

‘Every Separation is a link’

Performance door Christian Johannes & Sam Zanardo

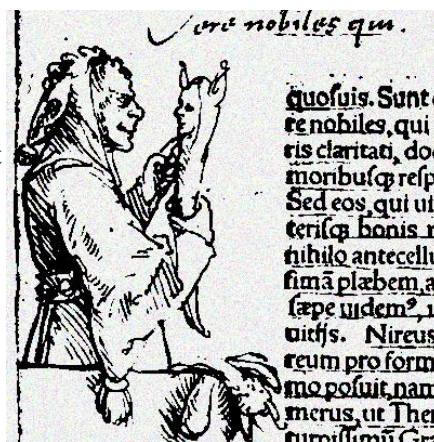
Zaterdag 22 februari | 16:00 uur

Een gezamenlijke performance van Christian Johannes en Sam Zanardo, waarin sonische landschappen en dwaasheid botsen in een leugenachtige daad van het vertellen van de waarheid. Een nar beweegt zich op dit glibberige terrein in Christian’s meeslepende soundscape en navigeert door stem, geluid en verhalen.

Over de makers

Christian Johannes is een Nederlands-Surinaamse componist, producer en performer, gevestigd in Amsterdam. Momenteel studeert hij culturele musicologie aan de UvA en compositie aan het Conservatorium van Amsterdam.

Sam Zanardo, onlangs afgestudeerd aan BEAR (Artez Arnhem), gebruikt het lichaam als vertrekpunt in diens werk. Het roept vragen op over identiteit, geslacht en seksualiteit. Sam’s filminstallatie *An ancestral image of blood, but also a face* is momenteel onderdeel van *Longings*.

PR:

<https://www.kunstpuntgroningen.nl/agenda/longings-muzammil-hussain-dakota-magdalena-mokhammad-jaasir-linger-sofiia-dubyna-muyang-teng-istvan-hutter-siomara-ratna-van-bochove-sam-zanardo/>
<https://groningen.uitloper.nu/kunst/longings>
<https://www.kunstbus.nl/twiets/Longings.html>
<https://noordenaars.nl/artistspace/longings/>

Publiek: 488

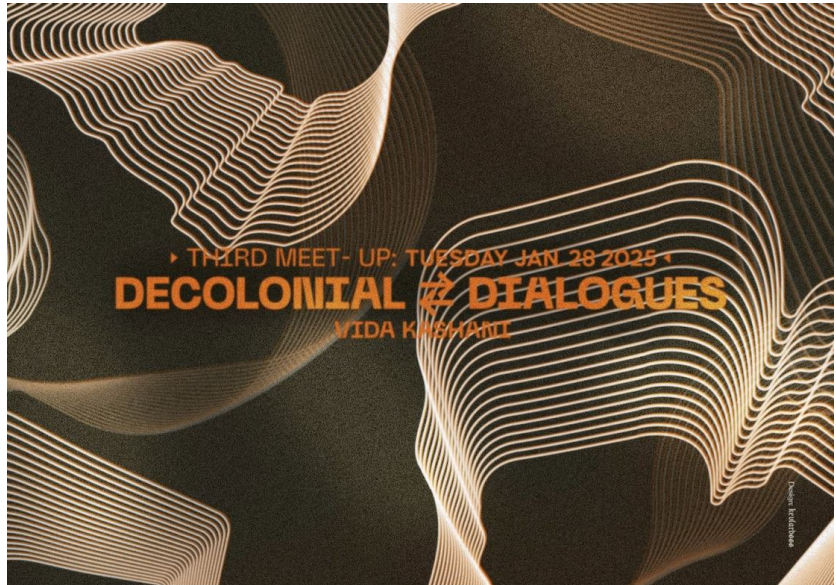
III. DECOLONIAL DIALOGUES

– Meet Up #3

**Dinsdag 28 januari 2025 in SIGN
om 17.00 uur**

Gast: Vida Kashani

‘Decolonial Dialogues’, onderzoekt de obstakels, uitdagingen, mogelijkheden voor kunstenaars, makers, onderzoekers, musici in hun ambitie om hun eigen praktijken, en die waarmee ze geconfronteerd zijn, te dekoloniseren. Een diversiteit aan connecties ontstaat gebaseerd op meer gronden dan alleen de artistieke!

In deze 3e dekoloniale dialoog gebruikt Vida Kashani (en Amir film, video, installatie en muziek om het leven te dekoloniseren en persoonlijke en culturele verhalen over machtsverhoudingen te vertellen.

"Wij" spreken over goede wil, kwade wil, eigenzinnigheid, gemeenschappelijke wil en dit vreemde vermogen om te willen wat je niet wilt en vice versa'.

Met een combinatie van poëzie, 'onvertelde' verhalen die de maatschappij vaak over het hoofd ziet, digitale collages en sublieme afbeeldingen van de natuur, afgezet tegen de achtergrond van complexe levens van inwoners van neoliberale steden. onderzoeken Amir en Vida de culturele desoriëntatie en het ongemak dat hieruit voortvloeit. Ze willen laten zien dat verwarring een wereldwijd fenomeen is geworden.

Publiek: 10

Soep: bonensoep van Bibi!

PR <https://www.hanze.nl/nl/nieuws/onderzoeken/2024/11/decolonial-dialogues>

IV. DECOLONIAL DIALOGUES –

Meet-Up #4

Woensdag 26 februari 2025

Gasten: Gunay Rzazada & Yara + Arman Ameri

Gunay Rzazada & Yara brengen in hun praktijk kunst en cultureel erfgoed samen, om inclusieve ruimtes te creëren voor dialoog over identiteit en verbondenheid. Yara maakt gebruik van koken en gezamenlijke bijeenkomsten om de verbinding te bevorderen en traditionele opvattingen over auteurschap en autoriteit uit te dagen. Gunay richt zich op het opeisen van de geschiedenis en tradities van minderheden en verzet zich tegen koloniale behoudende narratieven. Samen creëren ze tafelgesprekken rond eten en culturele activiteiten.

+ Arman Ameri (musicus, componist) heeft speciaal een lied gemaakt voor deze podcast van Decolonial Dialogues en voerde dat op 26 februari uit.

Publiek: 43

Soep: Turkse rode linzen soep door Çisil Deniz Delibalta

V. FORTUNE COOKIES

8 maart t/m 5 april

Opening: zaterdag 8 maart om 17:00 uur

Nieuwe werken in interessante disciplines van:

José Sottomayor

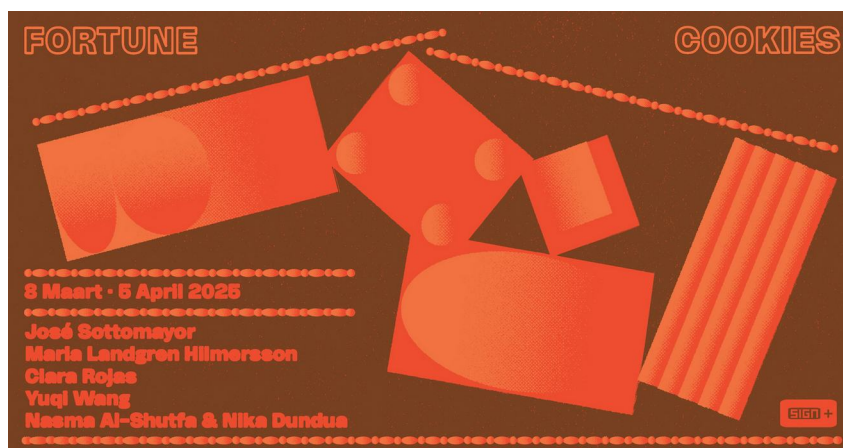
Maria Landgren Hilmersson

Clara Rojas

Yuqi Wang

Nasma Al-Shutfa & Nika

Dundua

De tentoonstelling *Fortune*

Cookies verkent thema's rondom thuis, leefruimte en de objecten daarin. Ze stelt vragen over herinneringen, lotsbestemming, verlangen en de zoektocht naar een gevoel van thuis. Symbolische objecten zoals een magische 8-bal, snoepgoed, een Bagua-spiegel en huiselijke geluiden spelen hierbij een rol. De werken bieden vijf verschillende artistieke perspectieven die reflecteren op troost, hoop, onzekerheid, herinneringen en de menselijke ervaring van grenzen.

De kunstenaars en hun werk

José Sottomayor, Werkt op het snijvlak van **eten, kunst en subversieve esthetiek**.

Gebruikt materialen als glas, keramiek, rubber, plastic en snoep om sculpturen te maken die speels en kleurrijk zijn. Zijn nieuwe serie *Candy Boxes* onderzoekt kinderlijke herinneringen en machtsdynamieken rond zoetheid

Candy Boxes Elke snoeptrommel zal een ander soort interactie oproepen, geïnspireerd door de verschillende manieren waarop José deze objecten in zijn kindertijd heeft ervaren. Een handtas gevuld met snoep, werd een hulpmiddel om de interactie tussen volwassenen en kinderen te bevorderen. Het symboliseerde een gedeelde liefde voor zoetheid en de machtsdynamiek van toestemming en beloning.

Grandma's Purse – Dit object laat eetbare snoepjes van binnenuit los, waardoor kijkers de lekkernijen kunnen proeven en opeten. Het delen van snoep is een toegankelijk en gemeenschappelijk aspect.

Gummy Box – Dit object bevat een eetbare gel met een verwarrende consistentie, waardoor het onduidelijk is of deze kan worden aangeraakt of gegeten. Dit creëert een ervaring van aarzeling en onzekerheid, zoals de spanning van toestemming vragen uit je kindertijd.

Big Candy Jar – Deze glazen pot met deksel wordt op een onbereikbare locatie geplaatst en bevat oneetbare snoepjes. Kijkers kunnen zich alleen maar de smaak voorstellen, die frustratie oproept en het verlangen om toegang te hebben tot de inhoud en te kunnen proeven wat erin zit.

José Sottomayor is afgestudeerd in 2024 aan de Dirty Art Department, Sandberg Instituut, Amsterdam.

Clara Rojas is afkomstig uit Zuid-Spanje. Haar recente werken gaan over gefragmenteerde herinneringen en trauma. In installaties, objecten, video's en kleding herinnert Clara zich verhalen uit haar kindertijd en vertaalt deze naar iets nieuws, naar een manier om met de toekomst van onze wereld en de nieuwe generaties te communiceren. In *Fortune Cookies* toont ze een monumentale textiele **magische 8-bal**, vergezeld door een 3D-video en magic 8-ball glaswerken.

Deze installatie symboliseert ons verlangen naar antwoorden, speelt met schaal en nodigt uit tot reflectie op toeval en existentiële vragen.

Clara Rojas is afgestudeerd in 2024 aan de Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam

Yuqi Wang onderzoekt in diens werk het thema 'erbij horen' binnen migratie en hybridisatie. Hen laat beeld en materiaal in elkaar overlopen en vervaagt bewust de grens tussen uiterlijk en materialiteit. Daarbij zoekt hen naar een intrinsieke relatie tussen fysieke vormen en hun symbolische betekenis. Dit resulteert in hybride werken tussen schilderkunst, fotografie, installatie en performance.

Wang's nieuwe werk gebruikt de *Chinese Bagua-spiegel* (beschermende talisman) als uitgangspunt. De sculptuur bestaat uit een mix van Nederlandse en Chinese materialen (aarde, kerstbal, haar, spiegel) en behandelt thema's als immigratiebeleid, woningnood en de kwetsbare positie van niet-Europese kunstenaars. *Yuqi Wang is afgestudeerd in 2023 aan het Frank Mohr Instituut, Groningen.*

Maria Landgren Hilmersson werkt met geluid, herinnering en transformatie.

In de onhoorbare geluiden en de willekeurige, over het hoofd geziene melodieën die ons omringen, vindt Maria Landgren Hilmersson de basis van haar artistieke praktijk.

(bv diepvriezers zoem, klikkend speelgoed, fluitende treinen, rinkelende fietsen, gesprekken van voorbijgangers, regen, onweersbuien, pratende papegaaien, krakend hout, tikkende klokken ...)

Ze gebruikt deze alledaagse en vaak onopgemerkte geluiden als uitgangspunt en ziet elk geluid als drager van context, geschiedenis en cultuur. Haar werk onderzoekt hoe geluid herinnering en betekenis vormt.

Ze werkt met performance, video, tekst en installatie. In SIGN presenteerde ze *Through the sounds that I remember*, een installatie met geluid, tekst en schaduwspel over de relatie tussen binnen- en buitenruimtes.

Maria Landgren Hilmersson is afgestudeerd in 2024 aan het Sandberg Instituut, Amsterdam.

Nasma Al-Shutfa & Nika Dundua zijn afkomstig uit respectievelijk Jemen en Rusland, en hebben een migratieachtergrond. De praktijk van Nasma Al-Shutfa is een verkenning van het kruispunt tussen fysieke ruimte en emotionele ervaring, een poging om de vaak onzichtbare strijd van degenen die veiligheid zoeken en verlangen naar een nieuw begin tastbaar te maken. Nika Dundua heeft een scenografische benadering en spreekt van 'the space as an active participant', de ruimte als actieve deelnemer. Ze onderzoeken in hun gezamenlijke praktijk het concept van grenzen als fysieke én politieke constructies.

Hun werk richt zich op de ervaring van migratie, uitsluiting en mobiliteit als privilege.

In *How to design a border* combineren ze documentaire verhalen, scenografie en video-installatie om de menselijke realiteit van grenzen zichtbaar te maken. Ze benaderen ruimte als een actieve deelnemer en tonen hoe grenzen systemen van macht en ongelijkheid versterken, waarbij toegang en beweging worden bepaald door factoren als nationaliteit, ras en economische status. "Wie mag verhuizen en wie beperkt wordt, wordt bepaald door nationaliteit, ras en economische status, waardoor mobiliteit een voorrecht wordt in plaats van een recht." *Beiden afgestudeerd in 2024 aan de Master Interior Architecture, KABK, Den Haag.*

PR: <https://groningen.uitloper.nu/event/fortune-cookies>

<https://www.kunstpuntgroningen.nl/agenda/fortune-cookies-jose-sottomayor-maria-landgren-hilmersson-clara-rojas-yuqi-wang-en-nasma-al-shutfa-nika-dundua/>

<https://dvhn.nl/weekbladengroningen/gezinsbode/SIGN-Groningen-exposeert-Fortune-Cookies.-Een-gevoel-van-thuis...-45736081.html>

<https://www.visitgroningen.nl/nl/doen/uitgaan/3783230990/fortune-cookies-jose-sottomayor-maria-landgren-hilmersson-clara-rojas-yuqi-wang-en-nasma-al-shufta-nika-dundua>

Publiek: 455

VI. DECOLONIAL DIALOGUES Meet-Up #5

Woensdag 19 maart 2025 om 17.00 uur in SIGN

Gast: Nasma Al-Shufta

In deze Vijfde Dekoloniale Dialoog: Nasma Al-Shufta, ruimtelijk ontwerper, onderzoeker en activist, werkt momenteel aan een gezamenlijke tentoonstelling om ruimte te creëren voor dialoog over identiteit en erbij horen, inclusie, uitsluiting en grenzen.

Eerder reconstrueerde ze de kamers waarin ze tijdens haar tweejarige reis als asielzoeker in Nederland moest leven: kleine kamers, wachtkamers, kamers zonder privacy, traumakamers, plastic kamers

Soep: vegan groente soep

Publiek: 18

VII. ZANDBANK presenteert: SIGN Y2K (year 2000s) !!!

Zondag 13 april van 12:30-17:30 uur

Als onderdeel van Zandbank's nieuwe Research Fellows-programma hebben de schrijvers **Olivia Niuman, Joshua Miller, Aura Baltrušaitytė, Khashayar Najafi en Rebecca Mangan** teksten uit het SIGN-archief van 2000-2009 onderzocht. Tijdens deze conferentie, die plaatsvond bij SIGN, deelden ze de resultaten van hun onderzoek via performances, lezingen, video/audio en installaties.

a zandbank conference:

Talks and Exhibition around
SIGN+ projectspace, 2000-2009

Shifting Textures: Painting Then, Now, and in The Space Between, Olivia Niuman
Exploring Art in Public Spaces: Sign to Eutopia, Aura Baltrušaitytė
Open-source environments: Maurice Merleau-Ponty and spatial democracy, Joshua Miller
Innovation in Art: Newness as a derivative of one's own worldly view, Rebecca Mangan
A Queer Reading of Space and Identity in Contemporary Art, Khashayar Najafi
and more!

Free entry, English-spoken
Sunday the 13th of April, 12:30-17:30
SIGN, Winschoterkade 10, Groningen

a zandbank conference: **SIGN Y2K Year 2000s**

Talks and Exhibition around SIGN+ projectspace, 00-09

12:30 Doors open, walk in...
13:00 introduction
13:20 textual intermission 1
13:30 **Panel 1: Exploring Art in Public Spaces**
w/ Aura Baltrušaitytė, Marie-Jeanne Ameln, Ron Ritzerfeld - moderated by Dinnis van Dijken
14:00 break, space to explore
14:30 textual intermission 2
14:40 **Panel 2: Innovation in Art**
w/ Rebecca Mangan, Marie-Jeanne Ameln, Ron Ritzerfeld - moderated by Dinnis van Dijken
15:10 break, space to explore
15:20 textual intermission 3
15:30 **Performance: Queer Bodies Unfettered**
w/ Khashayar Najafi
15:50 textual intermission 4
16:00 **Panel 3: Stop the World, I Like This Frame**
w/ Joshua Miller and you - moderated by Dinnis van Dijken
16:30 Intro to *Shifting Textures* by Olivia Niuman
16:40 Space to explore...
17:30 End

Free entry, English-spoken, Sunday the 13th of April, 12:30-17:30, SIGN, Winschoterkade 10, Groningen

Op de conferentie **13 april** werd een ruime selectie aan kunstenaars uit die periode behandeld.

Wat betekent hun werk nu in de huidige tijd, wat voor verbanden en associaties zijn er, gezien vanuit de ogen van deze jonge schrijvers met verschillende achtergronden?

Het is **geen geschiedenisles** of terugblik maar juist een activatie van het archief en toont de huidige relevantie van Sign's projecten uit Y2K in breder perspectief.

Zandbank zijn **Dinnis van Dijken en Michiel Teeuw**, een nieuw kunstkritiek platform voor langzame reflectie. Zandbank pleit voor duurzame kritiek en de kracht van uitgebreide overpeinzingen en overwegingen – en wensen weg te bewegen van “actualiteiten” en gehaaste teksten. Op het moment faciliteren zij de productie en verspreiding van kunst-discursieve teksten; aan de andere kant duiken zij in de archieven voor herpublicaties.

<https://www.zandbank.org/>

Eerder op **4 februari 2024** organiseerde Zandbank de eerste activatie van SIGN's archief 1988-1999 (de eerste 10 jaar) en de lancering van hun nieuwe website van Zandbank in SIGN.

Zie: <https://sign2.nl/websign/events/zandbank-archives-sign-archive-1988-1999/>

PR:

<https://www.zandbank.org/>

<https://www.kunstpunt groningen.nl/agenda/zandbank-presenteert-coming-up-sign-y2k-year-2000s/>

Publiek: 98

VIII. DECOLONIAL DIALOGUES – Meet-up # 6

Woensdag 16 april 2025 om 17.00 uur in SIGN

Gast: Arman Ameri Mahani.

Arman Ameri Mahani, afgestudeerd aan het Prins Claus Conservatorium in Groningen, wijdt zijn leven aan etnische en soefimuziek. Zes maanden lang onderzocht hij elke mogelijke modulatie van het zingen en neuïen van de klinker “a”. Hij werkt momenteel samen met een meditatie-instructeur in de Vipassana Boeddhistische tempel in Groningen, in een voortdurende zoektocht om zijn geest te bevrijden van de kolonisatie van het ego.

Arman zegt: “I try to make my mind free of the colonization of my ego.” en: “I decolonized myself from Islam, and then from the hate of Islam. I had to find a deeper understanding of religion”.

Soep: Pompoen soep

Publiek: 14

IX. 19 april – 24 mei 2025

Shaking, Tumbling, And the Little Mistakes We Make Along the Way

Kunstenaars :

Kamilė Česnavičiūtė, Koen Kievits, George Kratochvil, Olivia Niuman, Simon Scharinger, Lambertine van Veldhuizen, Arjun Viir Bhandari, Sam Werkhoven, and Taco Yutong Huo

„SHaking,
TuMbling,
and tHe
Little Mistakes
We MaKe ALonG
the Way“

„Shaking,
TumblinG,
aNd the
LittLe MistakEs
We Make ALonG
thE Way“

„ShAking,
TuMblinG,
aNd the
LittLe MistAkes
We Make ALonG
the Way“

„Act I“
25 APril — 04 May
SigN, GroNiNgeN

„AcT II“
10 - 18 MaY
SiGn, GroninGEn

„Act III“
24 May
Slgn, GRonIngen

Een experiment waarbij de essentie van het presenteren in een collectief en de kunstenaarspraktijk wordt uitgedaagd

Hoe kan de betekenis van de werken transformeren als de setting verandert?

Dit proces werd ook weerspiegeld in een prachtige 3-delige publicatie. De 9 kunstenaars hebben zich gezamenlijk in volledige toewijding in dit avontuur gestort.

IX a. Act I Opening: vrijdag 25 April om 17.00 uur/ Expositie periode 25 april – 4mei

Act I – Het ideaal

De tentoonstelling opende met schilderijen en tekeningen die zo perfect mogelijk zijn opgesteld in de ruimte. Toch blijkt al snel: het ideaal bestaat niet, het schuurt altijd met de omstandigheden waarin je werkt.

Performance Lisa Smithson: “They came from far off places and other places too”

IX b. Act II Opening: zaterdag mei at 17.00 uur. / Expositie periode: 10 mei -18 mei

Act II – Beschermen en bewaren

Na twee weken veranderde de tentoonstelling ingrijpend. De werken worden opnieuw geordend, deze keer rond het thema inpakken, conserveren en cocoonen. Hoe bescherm je een kunstwerk – fysiek of juist in gedachte?

Het uitstellen van het onvermijdelijke: de kwetsbaarheid van het bestaan. De aandacht richt zich nu op behoud, bescherming en cocooning.

Performances

Antrianna Moutoula “nowhere no where now here”

Het werk van Antrianna Moutoula, dat voornamelijk taalgerelateerd is, omvat performance, film, radio, schrijven en installaties. Haar performance richtte zich op non-stop taalgebruik, een praktijk waarbij ze haar gedachten simultaan in gesproken en geschreven vorm weergaf in een projectie op muur

Lily Dollner in ‘The Collection’ pleit in haar werk voor ‘onproductiviteit’ en gebruikt een rationeel, procedureel kader om absurde en onmogelijke performances te ondersteunen. Onuitvoerbaarheid wordt omarmd boven de utilitaire mentaliteit die ons dagelijks leven volledig is binnengedrongen.

Productiviteitscultuur en industrialisme worden geparodieerd in haar circulaire, functioneloze werken, waar ‘het punt’ afwezig, abstract of onbereikbaar is. Verzameld stof uit de studio’s van de kunstenaars werd gezeefd en verspreid over Dollner die op de grond lag.

XI c. Act III: Finissage zaterdag 24 mei om 17.00 uur

Act III Chaos en misverstanden

Het slotstuk bracht de ongemakkelijke realiteit van samenwerking naar voren. Zonder overleg koos iedere kunstenaar wat zij wilden tonen. De misverstanden en tegenstrijdigheden die daardoor ontstonden, maakten zichtbaar hoe rommelig en onvoorspelbaar een gezamenlijk proces kan zijn. Er was een laatste apocalyptische act: Chaos en absurditeit heersten. Optredens, schoonmaak sessies, cocktails een fastfood diner andere verrassingen waren aan de orde

+ Een publicatie, gemaakt door de kunstenaars, reflecteerde op elk van de acts (een collector's item).

Publicatie:

Gast schrijver: Emma Wiersma

Tekstbijdragen: Olivia Niuman, ontwerp publicatie: Simon Scharinger, Sam Werkhoven.

Ontwerp kaart: Matthew Oxley

En de performers: Lisa Smithson: ‘They came from far off places and other places too’, Lilly

Dollner: ‘The Collection’, Antrianna Moutoula: “nowhere no where now here”

En audioopname op Soundcloud door Michiel Teeuw heeft audioreportages opgenomen van iedere act, waarin de werken omschreven worden en Michiel de kunstenaars interviewt. Je kan de volledige reportage beluisteren op Soundcloud via de link

Publiek: 491

PR:

<https:// groningen.uitloper.nu/kunst/shaking-tumbling-and-the-little-mistakes-we-make-along-the-way>

X. DECOLONIAL DIALOGUES Meet-Up #7

Dinsdag 27 mei om 17.00 uur in SIGN

Gast: Setareh Nafisi

Setareh Nafisi, opgeleid als concertpianist en componist en werkzaam als professioneel doctoraatsonderzoeker en docent aan het Prins Claus Conservatorium, onderzoekt de integratie van experimentele en traditionele compositietechnieken binnen de sonische wereld van elektroakoestische muziek. Door middel van haar onderzoek streeft ze ernaar nieuwe rouwrituelen te creëren als ruimtes voor genezing en transformatie. Haar narratieve, vaak locatiegebonden composities worden geïnspireerd door verschillende psychologische, sociologische en culturele perspectieven, waarbij rouw en trauma worden aangepakt door middel van geluid, ruimte en de gedeelde fysieke aanwezigheid van artiesten en publiek. Ze gelooft dat collectief dromen in tijden van crisis niet alleen een daad van hoop wordt, maar ook een essentieel instrument om te overleven.

Publiek: 8

Soep: Litouwse bieten soep van Aura

XI. ACTION AS ART

Donderdag 5 juni 'Action As Art' van 14-17 uur

In Parkeergarage, Haddingestraat 6, Groningen.

Organisatie: Kenniscentrum Kunst & Samenleving & Anne Brouwer.

Donderdag 5 juni vond 'Action As Art' plaats van 14-17 uur

In de Parkeergarage, Haddingestraat 6, Groningen.

De organisatie was in handen van Kenniscentrum Kunst & Samenleving & Anne Brouwer.

Bezoekers konden langskomen bij dit openbare event en meepraten.

Er was, een symposium, gesprekken, workshops performances en kunst

SIGN presenteerde een 9-tal kunstenaars; zij vormden met hun uitingen de actie exposure!

Lisa Smithson & Mariah Blue, Ellemieke Meijers, Klaske Bootsma, Lee Mc Donald, Laureen Langkamp, Jorien Ketelaar, Sanne Lok.

'Action as Art' wil zich verhouden tot kunst. Leven & laten leven staat onder druk. Dat is ook voelbaar in de kunst!

Hoe stelde je je op als kunstenaar en kunstinstelling?

Zijn er strategieën en scenario's te bedenken om je te weer te stellen en kon een tegenproces zich ontwikkelen?

"De wijze waarop fascistische tendensen onze nu nog open tolerante inclusieve cultuur binnen dringen is beangstigend. Houden we de vrijheid van de kunsten overeind?"

Blijven vrouwen-en migrantenrechten en alle rechten van de LHBTQ+ generatie in stand? Blijft er oog voor de dreigende klimaatverandering? Hoe zorgen we dat we naast elkaar blijven staan en niet tegen elkaar uitgespeeld worden? De kunsten zullen het lastig krijgen maar ze zijn belangrijker dan ooit. Laten we nu de krachten bundelen en een ferm geluid laten horen vanuit Groningen."

Deelnemers: Buro Mix, SIGN, Prins Claus Conservatorium, Artistic Research Community, Kenniscentrum Kunst & Samenleving Minerva & Anne Brouwer.

PR: 6/6 Sikkom, 'strand is niet ver weg'

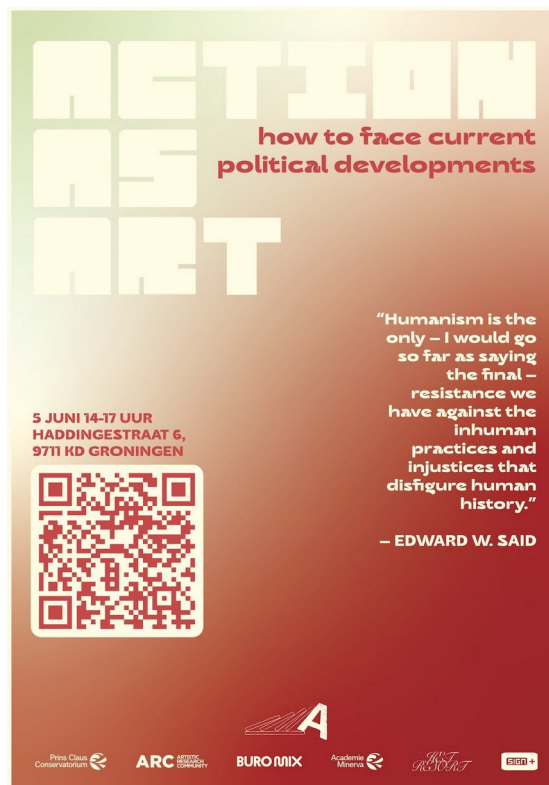
Publiek: 250

XII. GRASLAND, EZINGE:

Ietje Meerman: "Graaf Mol"

Residentie, 21 juni – 11 juli

Ietje Meerman over Graaf Mol : *"Binnen mijn project over de taal van het Noord-Nederlandse landschap is het perspectief van de mol een belangrijk element. De mol is als het ware de methode om het landschap te doorgronden. Mijn doel is om me een voorstelling te maken van hoe de mol zijn omgeving ervaart en via deze medebewoner mensen anders naar het landschap om hen heen te laten kijken. Bij Grasland richt ik mij op de vraag: hoe is het om een mol te zijn?"*

Ietje Meerman is winnaar van het Groninger Beeldende Kunst Stipendium 2024 'Land'.
Het project Graaf Mol is i.s.m. SIGN, Grasland Ezinge (Koos Buist) en Noordenaars ihkv Artists in Space!

Tijdens haar residentie heeft zij geëxperimenteerd met film opnames, ook ondergronds, schetsen, teksten en zijn er 3 brieven geschreven in de vorm van mollenpost op socials. Coaches waren filmmakers Koos, SIGN en Nathalie Hartjes van AiS. Ze wil werken naar definitieve verhaallijn en script voor deel 1. De weken bij Grasland

hebben haar geholpen om haar plan helder te maken en een aanzet voor een stevig verhaal. Het script wordt afgemaakt om het komende tijd in beeld en geluid uit te werken.

Op 11 juli was een bijeenkomst en *petit comité* waar Ietje over haar proces vertelde en schetsen liet zien in de werkkeet.

Grasland, Ezinge = 1 weide, 1 hectare, een stukje van Europa's oudste cultuurlandschap. Grasland Ezinge is een samenwerking tussen co-curator Koos Buist & SIGN. Via artistieke visies van kunstenaars willen we nieuwe inzichten krijgen over relatie mens en landschap in deze specifieke, niet 'kunstomgeving'.

Eerder in 2023 Peng Zhang, 2024: Trudi Oosterhuis, Suzanne Bernard en Phillip Kolmann

PR:

<https://www.kunstpuntgroningen.nl/agenda/graaf-mol-op-grasland-ezinge-residentie-van-ietje-meerman/>
<https://www.visitgroningen.nl/nl/doen/uitgaan/2913400044/graaf-mol-op-grasland-ezinge-residentie-van-ietje-meerman>

Publiek: 15 op uitnodiging

XIII. Graduation Show 2025 – Academie Minerva

14 t/m 19 juni

SIGN's keuze:

Povilas Būda, Marta Calero Segura, Goro Modic, Anaida Melivia Vassiliadou.

Werkperiode in SIGN 6 juni t/m 13 juni

Van 14 t/m 19 juni staat de binnenstad van Groningen weer in het teken van de Graduation Show. ca. 160 afgestudeerde kunstenaars, vormgevers, artiesten en kunstvakdocenten toonden hun werk aan het publiek. Ook de masters van het

Frank Mohr Institute toonden de resultaten van hun tweejarig artistiek onderzoek.

Samenwerking culturele organisaties:

De tentoonstelling vond opnieuw plaats in verschillende locaties in de binnenstad van Groningen.

De basis bestaat weer uit de gebouwen van de Academie aan het Zuiderdiep en de Praediniussingel en externe locaties bij Kunstpunt Groningen, Noorderlicht, Niemeyer, NP3 | RE:Search:Gallery, SIGN en Pictura.

Afstuderende kunstenaars bij SIGN: Povilas Būda, Marta Calero Segura, Goro Modic, Anaida Melivia Vassiliadou. Op 14 juni 16.00 uur was speciale opening met prosecco & aardbeien en Lazy cake van Povilas !!

Op de opening 14 juni en 18 juni werd de performance Anaida Melivia: “ Dream Big” meerdere keren uitgevoerd.

Publiek 834

Publiciteit:

<https://northerntimes.nl/minerva-students-to-hold-graduation-show/>

<https://www.visitgroningen.nl/nl/doen/uitgaan/1508233528/academie-minerva-graduation-show>

<https://www.kunstbus.nl/twiets/Graduation+Show+2025.html>

<https://www.westerwoldeactueel.nl/2025/04/11/graduation-show-academie-minerva-brengt-kunst-culturele-samenwerking-en-technologische-innovatie-naar-groningen/>

<https://groningen.nieuws.nl/nieuws/graduation-show-2025-in-binnenstad-van-groningen>

<https://metropolism.com/nl/recensie/het-plezier-van-onverwachte-samenkomsten-academie-minerva-graduation-show-2025/>

Publiek: 834

XIV. DECOLONIAL DIALOGUES Meet-Up #8

Dinsdag 24 juni om 17.00 uur in SIGN

Gast: Taqwa Bn Ali!

Taqwa Bn. Ali, geboren in Soedan in 1997, is een interdisciplinair kunstenaar gevestigd in Nederland. Ze is winnaar van de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst 2025.

Ze vertelde over haar ervaringen en hoe ze thema's als verplaatsing en 'translocatie' – het verplaatsen van de ene plek naar de andere – in haar kunst tot uitdrukking brengt.

Er werd dieper ingegaan op haar relatie tot haar geboortegrond en welke rol materialiteit speelt in haar praktijk, als een vorm van dekolonisatie, binnen de context van Soedan?

Publiek: 35

Soep: vegan groentesoep getrokken bouillon

Vorige meetups: herfts 2024 #1 Michal Kruger, #2 Jhanneke Dijkstra, 2025: #3 Vida Kashani, #4 Gunay Rzazada & Yara, #5 Nasma Al Shutfa, 6#Arman Ameri Mahadi, #7 Setareh Nafisi.

XV. Raamexpositie in SIGN 'The Tree Lover' van 12 juli t/m 30 augustus 2025

Taqwa Bn Ali, winnares Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst exposeert in SIGN

Interview : <https://sign2.nl/websign/ibiskos-and-her-kin-in-the-studio-with-taqwa-bn-ali>

Prijswinnend kunstenaar **Taqwa Bn Ali** toonde vanaf 12 juli nieuw werk in de etalage van SIGN aan de Winschoterkade. Haar installatie عاشق الشجرة | **The Tree Lover** was in de zomerperiode dag en nacht vanaf de straat te zien zijn, of op afspraak in SIGN. De raamexpositie opende op 11 juli om 17 uur

The Tree Lover (bomenliefhebber) van Taqwa Bn Ali is een installatie die bestond uit vijf schilderijen op houten panelen, samengevoegd tot een driedimensionaal schilderij in de vorm van een grote open box. De kijker kon letterlijk het schilderij instappen. Binnen de rode installatie zag men een geïsoleerde leegte, een poppenhuisachtige kamer, bedekt met hibiscustint en getextureerd met boomschors en hibiscuspulp. Er waren sporen van een Arabische tekst in de achterwand gegraveerd met houtskool, wat een residu achterliet op de vloer. De tekst leest als een persoonlijke aantekening of een openbaring in de vorm van een gedicht:

You, who loved the tree,

Climb

Fear not

The Height

The fall

The wound

The tears

The blood

Taqwa Bn Ali, geboren in Soedan, 1997. Is een interdisciplinair kunstenaar, gevestigd in Nederland. In haar werk maakt ze gebruik van verschillende media, zoals schilderkunst, beeldhouwkunst en performatieve interventies, om thema's van translocatie en integratie door middel van materialisatie te onderzoeken. Haar onderzoeksgelerichte praktijk richt zich op het begrijpen van de symboliek van materialen, waaronder

zand, klei en plantenkleurstoffen en hun vermogen om gaten te dichten die zijn ontstaan door ontheemding en translocatie-ervaringen, met name binnen de diaspora.

The Tree Lover | عاشق الشجرة
by Taqwa Bn Ali
12 July to 30 August 2025

@qql_visuals (Danique Jaspers)

You, who loved the tree,
Climb
Fear not
The Height
The fall
The wound
The tears
The blood

يا من عشقت الشجرة
تسلق
لا بأس خوف المرتفعات
والوقوع
والجروح
والدموع
والدم

In Ali's work, her relationship to leaving home becomes a central theme through which she explores the diaspora space. In this installation, she imagines a poetic relationship between a tree, and the tree's lover as a metaphor, where loving the tree means to love climbing, falling and bleeding.

The work invites the viewer to climb the constructed foundation and enter the inside of the painting. To touch, smell, and exists in a space of total isolation, here the isolation box becomes a space of personal reflection or a torture chambre.

'The Tree Lover' by Taqwa Bn Ali
Window exhibition: 12 July to 30 August 2025
Opening Saturday 12 July 17.00 o' clock. You are welcome!
'The Tree Lover' is visible from the street 24 hours a day.
SIGN itself is closed in this period.
Visit *inside* by appointment: 0623631796
SIGN + | Winschoterkaade 10, Groningen
www.sign2.nl | @sign.projectspace

Publicatie: Ibiskos and her kin ~ In the studio with Taqwa Bn. Ali (by Michiel Teeuw, July 2025)
<https://sign2.nl/websign/publicaties/ibiskos-and-her-kin-in-the-studio-with-taqwa-bn-ali/>

PR:

<https://www.kunstpuntgroningen.nl/agenda/taqwa-bn-ali-the-tree-lover/>
<https://noordenaars.nl/artistspace/12-07-25-t-m-30-08-25-taqwa-bn-ali-the-tree-lover/>
<https://groningen.uitloper.nu/kunst/the-tree-lover>

Publiek: opening 35

daarna voorbijgangers niet te traceren een onbestemd aantal

XVI. In de context van **FALL: FIVE FAILS – Nieuw werk naar Bas Jan Ader** -een samenwerking tussen Block C, Pictura, ARTisBOOK, Minerva Academie, SIGN.

Officiële opening FALL: FIVE FAILS was vrijdag 19 september vanaf 15 uur in Minerva door *Roos Gortzak* (directeur Groninger Museum). Locaties waren open vanaf 16.00 uur en vormden een route.

SIGN presenteerde

A CASE OF MAKE BELIEVE

19 september – 19 oktober 2025

Oded Rimón, Danai Belosinof, Adele Dipasquale, Sverre van der Velde, Bernardo Zanotta

Opening & toast in SIGN was om 17.00 uur met een optreden van het Bragi studenten koor

Vijf kunstenaars hebben, naar aanleiding van het laatste werk van Bas Jan Ader, de vraag gesteld hoe fictie een vorm van waarheid kan worden.

Dit hebben zij verbeeld in installaties, performances, video- en geluid opstellingen. Ook waren er lees- en schrijfsessies, een filmavond en een presentatie van verdieping.

'A Case Of Make Believe' is gecureerd door *Bernardo Zanotta* (1996 in Porto Alegre, Brazil) beeldend kunstenaar, filmmaker. Zijn korte films zijn geworteld in de wisselwerking tussen het bekende en het fantastische.

Dw nieuwe werken toonden elk op hun eigen manier thema's als afwezigheid, verval, herinnering en overgang.

Bernardo Zanutta – *Above My Father*
'*Above My Father*' (2025) is een fragment, een rauw, onbewerkt uittreksel uit een langere speelfilm die Zanutta ontwikkeld. Een film die begon met de uitnodiging, of misschien wel het onmogelijke voorstel, om de dood van zijn vader te filmen. In deze bewerking ziet men hoe zijn vader zijn eigen doodskist bouwt, terwijl zijn zoon dit filmt. Het werk is persoonlijk en laat het verdriet en het moeilijke afscheid zien. Het gaat over het idee dat sommige dingen geen echt einde of afsluiting hebben.

Tin Cry (2025) van Adele Dipasquale is een audiovisuele bezwering. Het werk, opgenomen in Clermont-Ferrand tijdens een residentie, is doordrenkt van een landschap vol mythe, geschiedenis, geologie en ondergrondse architectuur. Het is gemaakt op 16mm-film, wat zorgt voor een dromerige en bijzondere sfeer. Het werk is rustig en subtiel, met kleine bewegingen en beelden. Het draait om gevoel en sfeer, en laat zien hoe iets kleins en bijna onzichtbaars toch heel krachtig kan zijn.

In The Fountain (2025) van Oded Rimon zien we een decor. Een geconstrueerde scène. Een stuk van een schip (keuken, hoek, trap) dat in een loop onder water wordt gezet en vervolgens weer wegvloeit. Water spuit van alle kanten. Misschien sijpelt het uit de muren, druppelt het ergens achter een kast vandaan of stort het neer uit een luik. De ruimte is huiselijk, vertrouwd en tegelijkertijd volkomen instabiel. Er is niemand binnen. Alleen meubels, compartimenten, de overblijfselen van een routine. De persoon ontbreekt, of was er misschien nooit. Wat overblijft is een impressie. Het blijft hangen in dit tussengebied: tussen gebruik en verval, aanwezigheid en vertrek; een soort vervalste herinnering.

De installatie *There's always something between the cracks* van **Danai Belosinof** creëert een ruimtelijke geluidsomgeving waarin de bezoeker wordt ondergedompeld. Verspreide geluiden vormen een gelaagde, bijna architectonische ervaring die verwijst naar tijd, verval en restanten van verhalen, alsof je je binnenin een levende structuur bevindt.

In *Everything has changed but the feeling is the same* onderzoekt **Sverre van der Velde** het idee van weggaan en wat daarna volgt. Via een videodagboek met reisfragmenten reflecteert het werk op vervreemding, verlies en de ambiguïteit van vertrek, en stelt het de vraag of gevoelens ooit echt achtergelaten kunnen worden. Een subtiel gesprek met BJ

EXTRA in het kader van het project "A Case Of Make Believe"

XV a . Film Screening samengesteld door **Sverre van der Velde**.

vrijdag 26 september 20.00 uur

+ **Fundraising** voor Gaza/ Palestina

Film: **5 Broken Camera's** 2011 door Emad Burnat, Guy Davidi. Duur: 90 minuten

De Palestijnse landarbeider Emad is inmiddels toe aan zijn vijfde videocamera. Iedere camera die kapot ging, vertelt een verhaal over het verzet van zijn dorp tegen de onderdrukking door Israël.

XV b. Schrijfsessie

WORKGROUP: The Boy Who Fell Over Niagara Falls – Over (auto)fictie en fataliteit –

Door **Bernardo Zanutta**.

Zaterdag 4 & 11 oktober. Van 10:00–15:00 (incl. lunch). Voertaal: Engels.

Bestond uit intensieve lees-en schrijf sessies en gesprekken over verhaallijnen en de spanning tussen werkelijkheid en mythevorming. Er werd gekeken hoe autofictie onze ervaring van de wereld kan verrijken, hoe verhalen vertellen het lot kan vormen of ongedaan kan maken, en hoe dit een rol kan spelen in iemands bezigheden. Tussen sessie 1 en 2 werd van de deelnemers verwacht dat ze een kort verhaal zouden schrijven en dat met de groep zouden delen

Deel 1 4 okt : 18 personen

Deel 2 11 okt; 10 personen

XV c. Launch Publicatie ‘A case of make believe’ Bernardo Zanotta & Michiel Teeuw (eds.), 2025

Zaterdag 18 oktober om 13:00 hrs was de finissage en de launch van de prachtige publicatie van *Michiel Teeuw i.s.m. Bernardo Zanotta. Over hoe werkelijkheid fictie kan worden en andersom. Met bijdragen van de deelnemers van de lees-en schrijfsessies ‘The Boy who fell over the Niagara Falls’ van 4 & 11 oktober jl.*

mmv Adele Dipasquale, etaïnn zwer, Oded Rimon,

Sverre van der Velde, Danai Belosinof, Igor Bobeldijk, Ezra Laurens Hoeksema, Hinke-Ann Eleveld,

James D. Mensch, Eva Rajher, Gillian Heinsohn, Luís Vieira, Ludovica de Cesare, Bernardo Zanotta &

Michiel Teeuw (eds.), 2025

Publiciteit:

Dagblad van het Noorden

‘Vallen en huilen met Bas Jan Ader’, Joep van Ruiten, Illand Pietersma. Dagblad van het Noorden, dinsdag 30 september 2025, blz. 34 cultuur en media.

<https://www.academieminerva.nl/nl/evenementen/2025/09/fall-fail-tentoonstelling>

<https://www.ad.nl/groningen/sign-eert-op-zee-verdwenen-bas-jan-ader-met-tentoonstelling-a-case-of-make-believe-in-groningen~a21a8ff3/>

<https://drimble.nl/regio/groningen/groningen-stad/103604170/sign-eert-op-zee-verdwenen-bas-jan-ader-met-tentoonstelling-a-case-of-make-believe-in-groningen.html>

<https://www.headliner.nl/item/sign-eert-op-zee-verdwenen-bas-jan-ader-met-tentoonstelling-a-case-of-make-believe-in-groningen-ad-1300170>

<https://www.oozo.nl/nieuws/groningen/5991079/sign-eert-op-zee-verdwenen-bas-jan-ader-met-tentoonstelling-a-case-of-make-believe-in-groningen>

<https://www.kultuuragenda.nl/agenda/1212755605/a-case-of-make-believe-oded-rimon-danai-belosinof-adele-dipasquale-sverre-van-der-velde-bernardo-zanotta>

<https://www.kunstpuntgroningen.nl/agenda/a-case-of-make-believe-oded-rimon-danai-belosinof-adele-dipasquale-sverre-van-der-velde-bernardo-zanotta/>

<https://www.oogtv.nl/2025/09/expositie-rond-verdwenen-kunstenaar-bas-jan-ader-na-50-jaar-alsnog-geopend/>

<https://www.kunstbus.nl/twiets/Fall%3A+Five+Fails+-+A+Case+of+Make+Believe.html>

<https://www.headliner.nl/item/valkunstenaar-bas-jan-ader-uit-winschoten-verdween-50-jaar-geleden-op-zee-zo-kijken-jonge-dvhn-43086>

[https://dvhn.nl/cultuur/beeldende-kunst/valkunstenaar-bas-jan-ader-uit-winschoten-verdween-50-jaar-geleden-op-zee.-zo-kijken-jonge-kunstenaars-naar-zijn-nalatenschap-47386584.html?](https://dvhn.nl/cultuur/beeldende-kunst/valkunstenaar-bas-jan-ader-uit-winschoten-verdween-50-jaar-geleden-op-zee.-zo-kijken-jonge-kunstenaars-naar-zijn-nalatenschap-47386584.html?utm_source=headliner.nl&utm_medium=link&utm_term=free&utm_content=textlink&utm_campaign=Headliner.nl)

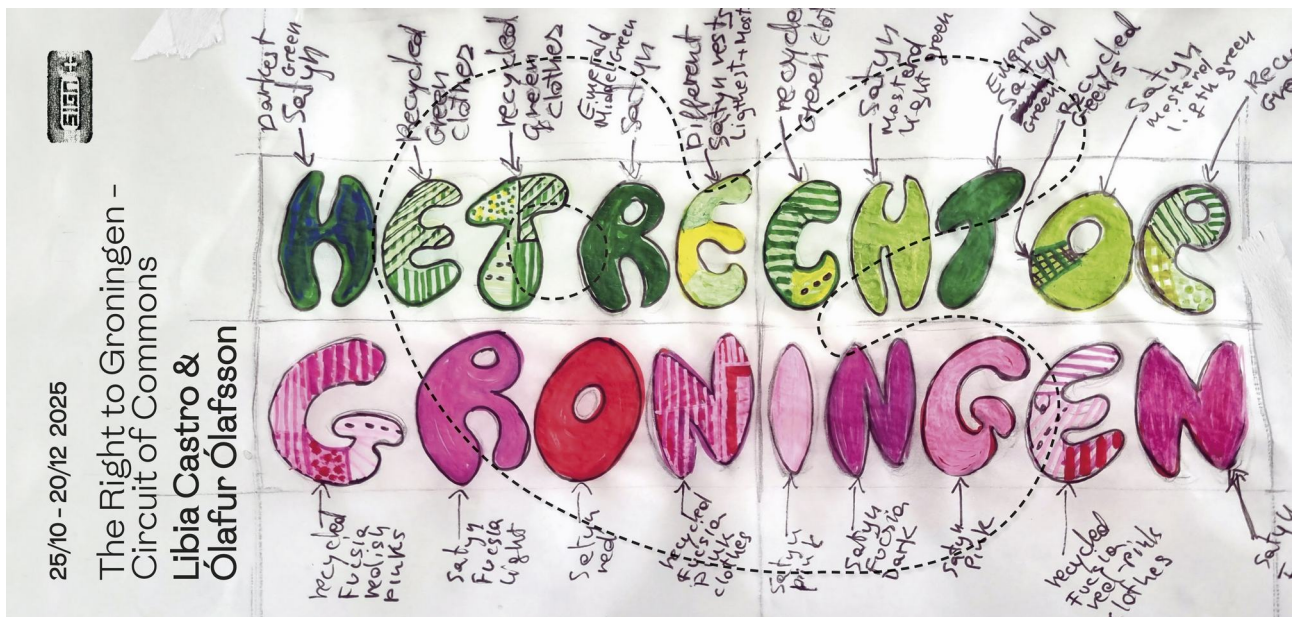
[utm_source=headliner.nl&utm_medium=link&utm_term=free&utm_content=textlink&utm_campaign=Headliner.nl](https://dvhn.nl/cultuur/beeldende-kunst/valkunstenaar-bas-jan-ader-uit-winschoten-verdween-50-jaar-geleden-op-zee.-zo-kijken-jonge-kunstenaars-naar-zijn-nalatenschap-47386584.html?utm_source=headliner.nl&utm_medium=link&utm_term=free&utm_content=textlink&utm_campaign=Headliner.nl)

Publiek: 750

XVI. PRELUDE 27 september ‘Het Recht op Groningen- Circuit of Commons’ een interventie.

Deelname aan **Groninger Onderstroom parade** 27 september 2025 in het centrum van Groningen

Het Recht op Groningen- Circuit of Commons’ is een samenwerkingsproject van de kunstenaars Libia Castro & Ólafur Ólafsson, SIGN en Fiona van den Bergh, historicus en stadsgids.

Een groot monumentaal textiel kunstwerk van Libia Castro & Ólafur Ólafsson. gemaakt i.s.m. de Groninger sociale naaiateliers Draadkracht, Vanhulley en Eindhovense Awesome werd gehesen en werd als front voor de parade gebruikt. Tezamen met andere organisaties en gemeenschappen toonde men het belang van vrije ruimte en laagdrempelige cultuur in de stad Groningen op een bijzonder creatieve en vrolijke wijze .

Start: 14.30 uur Ossenmarkt met markt en speeches.

Optocht begon vanaf 16.30 uur en eindigde om 19.30 op de Vismarkt.

Publiciteit:

- <https://gic.nl/nieuws/zaterdag-kleurrijke-optocht-door-de-binnenstad-voor-behoud-van-rafelranden-van-de-stad>
- <https://www.oogtv.nl/2025/09/groningse-onderstroom-trekt-met-kleurrijke-optocht-door-binnenstad-we-hebben-niks-aan-kunstmatige-broedplaatsen/>
- <https://dvh.nl/groningen/stad/bonte-stoet-zet-binnenstad-op-z-n-kop-met-keiharde-muziek-en-kleurrijke-wagens.-cultuur-is-heilig-47384444.html>
- <https://sikkom.nl/nieuws/bonte-stoet-zet-binnenstad-op-z-n-kop-met-keiharde-muziek-en-kleurrijke-wagens.-cultuur-is-heilig-47383123.html>
- <https://www.oogtv.nl/2024/01/de-groningse-onderstroom-trekt-met-tien-wagens-en-muziek-door-stad-waarde-van-vrije-plekken-belangrijk/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=kGWj7OEaAQ4>

Dagblad van het Noorden (site)

<https://3voor12.vpro.nl/lokaal/groningen/artikelen/overzicht/2025/oktober/Groningse-Onderstroom.html>

Publiek: Groninger onderstroom organisaties ca 500 en het publiek in de stad kon het aanschouwen

Zie beeld verslag: <https://sign2.nl/websign/verklaring-voor-het-recht-op-groningen-circuit-of-commons/>

XVII. Van 25 oktober - 20 december 2025

Het Recht op Groningen-Circuit of Commons', en drie andere kunstprojecten op maatschappelijke schaal, een tentoonstelling en project van kunstenaars Libia Castro & Ólafur Ólafsson ism. SIGN & Fiona van den Bergh, organisator, historicus, stadsgids.

Basis was de tentoonstelling met werken van Libia Castro & Ólafur Ólafsson dat bestond uit drie recente en doorlopende internationale kunstprojecten van **Castro & Ólafsson**, die hun *meerstemmige, gemeenschap gebaseerde, geëngageerde, en interventie gerichte kunstpraktijk* lieten zien.

Op de tentoonstelling werd o.a. de *film-in-process* getoond van de eerste interventie van **'Het Recht op Groningen – Circuit of Commons'** tijdens de **Groningse Onderstroom** demonstratie op 27 september jl. tezamen met een monumentaal textiel werk. Het immense spandoek is ontworpen door Libia & Ólafur en i.s.m. de sociale Groninger naaiateliers *Draadkracht*, *Vanhulley* en het Eindhovende *Awesome* vervaardigd.

De samenwerking tussen Castro & Ólafsson is begonnen in Groningen waar ze elkaar ontmoetten tijdens hun studie MFA aan het Frank Mohr Instituut, en in **april 1998** hielden zij samen hun eerste tentoonstelling in SIGN.

Castro & Ólafsson zijn al jaren internationaal gepassioneerd bezig met het ondersteunen van sociale en politieke processen en initiëren van nieuwe coalities. Eerder in 2011 vertegenwoordigden zij IJsland op de Biënnale van Venetië met hun werk *Under Deconstruction*.

Werken uit hun recente projecten met de burgerbeweging voor de *nieuwe Grondwet in IJsland* en met '*La Casa Invisible*' in Málaga worden in deze expo getoond. Ook het recent geïnitieerde project '*Het Recht op Eindhoven – Circuit of Commons*', dat met diverse Eindhovense collectieven doorgaat en ondersteund wordt door het Van Abbemuseum, zal bij SIGN geëxposeerd worden.

In navolging hiervan werd , nieuw, het project '*Het Recht op Groningen – Circuit of Common*' gepresenteerd. In die periode werd gezocht en onderzocht wat zowel kunstenaars Olafur en Libia als de Groninger commons voor elkaar zouden kunnen betekenen.

SIGN fungeerde ook als *hoofdkwartier en verzamelpunt* voor het Groningse Circuit of Commons, waar een groot aantal commons een bijdrage leverden aan het open en deels gecureerde programma. SIGN mocht gebruikt worden door alle Groninger commons!

Samen met Groninger Commons toonden wij het belang van open vrije ruimte in de stad, ruimte waar cultuur en natuur op een organische manier hun weg kunnen vinden. Waar een behoefte is aan ruimte voor rijkdom die niet in geld wordt uitgedrukt.

Er was een zeer uitgebreid inhoudelijk programma waar vele sociale, culturele, artistieke en ecologische Groninger groepen en initiatieven aan mee deden. Er waren tal van inhoudelijke discussies, dialogen workshops en festiviteiten en ook veel soep, lunches en vegan food!

Programma (zie ook in link):

<https://sign2.nl/websign/events/program-the-right-to-groningen-circuits-of-commons-libia-castro-olafur-olafsson/>

Programma onderdelen van 'Het Recht op Groningen – Circuit of Commons' die hieronder vallen zijn mede gerealiseerd door een bijdrage van stichting **De Hoorn**.

Zaterdag 25-10: opening 17:00 uur

Tentoonstelling en opening van werk van Libia Castro & Ólafur Ólafsson, en aftrap van nieuw project 'Het Recht op Groningen – Circuit of Commons'

Woensdag 29-10 van 18:00 – 22:00 uur

Get-together: initiatieven, collectieven & deelnemers die de Groningse Onderstroom vormen. Met voedzame maaltijd door VoKu

Zondag 2-11 stadstour van 14.00-16.30 uur

Stad fiets stour over Groningse commons samengesteld door *Fiona van den Bergh*. "My village is my community and therefore also my kin". Start bij SIGN: inloop, korte blik op de tentoonstelling fietstour langs: De Toekomst, Street Art by Concrete zone, oude RKZ, Moshpit of Creation, Rollen Goed, Overblijfselen van Beton Bos, Leroy gebied Leeuwenborg.

Donderdag 6 november vanaf 20.00 uur

Leessessies; er werd samen gelezen en een aantal teksten werden besproken. Oa. uit Wild Service 'why nature needs you' door Nick Hayes & Jon Moses. En over wat communities in activistische zin kunnen behelsen ook in historische zin. Samen werd er gekeken hoe bijeenkomst #2 eruit zou kunnen zien.

Zaterdag 15-11 event van 14:00 – 17:00 uur

Discursief event over leegstandsbeheer/anti-kraak, broedplaatsenbeleid, ondersteuning voor initiatieven en tijdelijk en permanent gebruik van ruimte.

Over broedplaatsen, permanent en of tijdelijke alternatieve woonvormen, werkruimtes en gemeenschappelijke ruimtes, en hoe zich dit positioneert in de vastgoedwereld, in de gemeenschap en in relatie tot de veranderingen in het stedelijk landschap, beïnvloed door een neoliberaal model.

Met *Lenze Hofstee (Carex)*, *Karina Bakx (Roemte)*, *Jobbe Holtes (Groninger Broedplaatsen Coalitie)*.

Vrijdag 21-11 event van 17:00 – 20:30 uur:

Een avond met presentaties en publieke discussie over kunst op gemeenschappelijke schaal en activisme in relatie tot de commons.

"Kunst, Activisme en de Commons" is een gesprek waarin filosoof **Thijs Lijster**, curator **Gemma Medina Estupiñan**, kunstenaar/activist **Jeanne van Heeswijk** en ecooloog **Rick Middelbos** bij elkaar kwamen om te onderzoeken hoe kunst, theorie en ecologie elkaar kruisen in het creëren van gedeelde ruimtes, collectieve actie en nieuwe verbeeldingen van het algemeen belang.

Met veganistische SOEP, tapas bulgur door Karin Vrijma. En boekverkoop door Groninger Boekhandel Rosa in relatie tot dit project

Zaterdag 22-11 event 13:00 – 17:00 uur

Twee casestudies – Bijeenkomst en workshop met Trav 12 & Paradijsvogeltuin

In een stad die worstelt met commodificatie, gentrificatie en de woningcrisis, werd gekeken naar de rol van initiatieven zoals Trav12 en Paradijsvogeltuin. Welke positie, visie en waarde hebben zij in de strijd voor een rechtvaardige en duurzame stad?

Er werd besproken hoe we deze initiatieven solidair kunnen ondersteunen en versterken. Samen werden strategieën ontwikkeld om hun huidige situatie en toekomstbestendigheid te verbeteren — en zo ook onze eigen toekomst vorm te geven.

Zaterdag 22-11 & zondag 23-11 van 12-18 uur

Middels open call was er kunstruil voor en door kunstenaars.

Een project over radicale vrijgevigheid! door **Kunstcafe Mutual Aid**

Kunstenaars werden uitgenodigd om een of twee werken te brengen en te ruilen met andere kunstenaars.

Inbreng: *zaterdag 22 november was tussen 11-12 uur.*

Ruil: *zaterdag en zondag tussen 12-18 uur.*

Idee: 'Fietsenwerkplaats Mutual Aid'

Woensdag 26-11

Programma door **subMedia** & rapoptreden. ism. Vrije Bond

18:30 Veganistisch (+glutenvrij) eten, Voku Kookpunt.

19:30 Workshop en rap optreden.

subMedia: geweldige producenten van anarchistische propaganda. Workshop ging over de problematiek van inheems in Canada vanwege het aanleggen van olie pijpleidingen door hun leef gebied.

Lee Reed trad op; een revolutionaire rap legende.

Zaterdag 29-11 workshop van 14:00 – 18:00 uur

Workshop door **Stroomversnellers** voor mensen van verschillende collectieven.

“Zonder wrijving, geen glans: omgaan met conflicten binnen collectieven.”

Verandering vereist spanning. In deze eendaagse workshop bekeek men hoe conflict en weerstand productief ingezet kunnen worden binnen sociale bewegingen en organisaties. De focus was op het zichtbaar maken van minderheidsstemmen en het constructief benutten van interne wrijving.

Na afloop:

- Reflecteer je effectief op eigen ervaringen en groepsdynamiek
- Herken en analyseer je onderliggende behoeften in conflicten
- Pas je luister-, samenvattings- en vraagvaardigheden doelgericht toe
- Begrijp je hoe weerstand zich manifesteert binnen groepen
- Ga je constructief om met persoonlijke stressreacties

Zaterdag 6 december, van 16:00 tot 02:00 uur

Fundraising for SUDAN ism Liminoid Collective, Groningen Feminist Network,

Hanze for Palestine, LTAS/Let's talk about sex, VSA Groningen, Groninger Studenten Bond

Tickets en minimale donatie van 5 euro voor toegang. Geld inzameling en solidariteit aan Soedan. De volledige opbrengst van de tickets en verkochte goederen gingen rechtstreeks naar **sudaneserefugeesorg**.
16:00-20:00 uur: **Markt** met kunst van lokale kunstenaars en **zelfgemaakt eten** om te doneren; livemuziek samengesteld door Liminoid Collective.

20:00-22:00 uur: **Karaoke**

22:00-02:00: **Afterparty** met muziek samengesteld door **Liminoid Collective**.

De opbrengst was meer dan € 3000,-

Zondag 7 december – Aanvang 15:00 – 18:00 uur.

De Eetbare Stad: Proef de Toekomst.

Met **Leonie Bais** (microbioom-educator, werkt met fermentatie, plantaardige, lokale en wildgeplukte voeding, initiatiefnemer bij FoodLab en onderdeel van Ons Eten)

en **Ilse Donker** (kunstenaar, wildplukker, organisator van voorouderlijke vaardigheden, onderdeel van het Wild Biome Project).

De stad zou zoveel eetbaarder kunnen zijn. Het begon met een wandeling vanaf SIGN door de stad, waarbij men onderweg hazelnoten, walnoten, tamme kastanjes en stekjes plantten. Een stille revolutie met als motto: *“Evenveel noten in de grond als in je mond!”* Een vrolijke en vruchtbare actie om de stad te vergroenen en te voeden. Daarna ging men naar de Paradijsvogel tuin. Ilse en Leonie hadden al een prima oogst aan wild geplukte ingrediënten verzameld, en de groep voegde de verzamelde lokale producten er aan toe. Er werd samen gekookt en met een feestelijke maaltijd werd de dag afgesloten met een diner vol smaak, verhalen en verbondenheid.

Woensdag 10 december van 10:00 – 18:00 uur.

Disrupting the status quo. Artistically.

Workshop door **Disobedient Art School**.

Creatieve vormen van actie

Deze workshop verkent de rol van kunst en activisme in maatschappelijke verandering. Vanuit de context van fossiele sponsoring in de culturele sector werd er onderzocht hoe artistieke interventies narratieven kunnen verschuiven en systemen kunnen bevragen. Deelnemers werkten met voorbeelden van collectieven en ontwikkelden eigen interventies. De aanpak combineerde fysieke oefeningen, conceptuele analyse en co-creatie.

Wat a/d orde kwam:

- Integratie van artistieke en activistische methoden
- Praktische oefeningen in maken, reflectie en dialoog
- Werken met spanningen en tegenstrijdigheden als uitgangspunt
- Toepassing van praktijkvoorbeelden

- Uitwisseling binnen een diverse groep deelnemers

De workshop was toegankelijk voor iedereen met interesse in kunst, activisme en sociale verandering.

Vrijdag 12 december. 13 – 17 uur

Artists Talks door **Libia Castro & Ólafur Ólafsson**; twee rondleidingen over hun sociaal-politiek geëngageerde kunstpraktijk en hun tentoonstelling. Ze bespraken hun nog steeds lopende polyfone werken die de tentoonstelling samenbrengt, waaraan de kunstenaars hebben gewerkt in samenwerking met andere kunstenaarscollectieven, activisten en actieve burgers in IJsland, Spanje en Nederland.

Zaterdag 13 december, 14.00-17.00:

Marina Sulima & Dajana Heremic die verbonden zijn in hun biocentrische praktijk van oude ambachten als poorten naar bewoonbare toekomsten – gaven een Skillshare. Door lokaal geoogste klei, plantenvezels en wol werd er een groot vat voor fermentatie gezamenlijk gemaakt van klei en werd er van stengels, grassen vlechtwerken gemaakt om het vat met deksel af te kunnen sluiten. Een samenwerking met mensen en andere dieren, planten en bacteriën.

Zondag 14 december, voorstelling en Q&A van 13:30 tot 14:30 uur.

Performance van **Rickie and the Bird Brains**.

Lulu Goffini: een neurotisch genie van een kaketoet, geboren in gevangenschap en verveeld door zijn briljante kleine schedel. Rickie – kunstenaar, performer, transgender ouderling van Groningen en toegewijde metgezel van de gevederde – nam Lu in huis en probeerde hem te vermaken. Het blijkt dat Lu leeft voor de schijnwerpers. Rickie is fel tegen dieren die optreden, maar probeer Lu dat maar eens wijs te maken.

Donderdag 18 december, van 12:00 tot 18:00 uur

Alternatieve Archieven & Subjectieve Atlas van Groningen

Over subculturen uit het verleden van Groningen. Uitgesteld op tafels lagen verschillende alternatieve archieven en onconventionele collecties van Groningen! Oude zines, foto's en posters, stickers onder andere van : Provo-zines genaamd 'Scandal' uit de jaren 60, politieke posters van verschillende bewegingen, zines uit de jaren 80 en 90, en talloze foto's van graffiti, gemaakt door punks, hiphopheads en Z-side hooligans. Ook was de Subjectieve Atlas van Groningen In deze atlas wordt de provincie Groningen getoond door de ogen van haar inwoners.

17:00 – 18:00: Presentaties van *ARTisBook*, *Kladmuur*, *Berger en de Vries*, *Block C* en *Alternative Groningen Tour*.

Zaterdag 20 december: Finissage & Kersttoast!

20 december was de laatste dag van de tentoonstelling *Het Recht op Groningen – Circuit of Commons met een finissage. Dank aan alle bezoekers van de tentoonstelling en hun waardevolle deelname, kennis en input aan het programma.* Het project gaat volgend jaar door met nieuwe synergieën en voorstellen die de **Libia Castro & Ólafur Ólafsson** in dialoog en samenwerking zullen aangaan met de mensen en initiatieven die zij tijdens dit proces hebben ontmoet!

Publiek: 913

Publiciteit

Artikel in Metropolis M – Dinnis van Dijken: 'Who has the Right? Libia Castro and Olafur Olafsson at SIGN'

<https://metropolism.com/nl/recensie/who-has-the-right-libia-castro-and-olafur-olafsson-at-sign/>

<https://www.visitgroningen.nl/nl/doen/uitgaan/2363831097/het-recht-op-groningen-circuits-of-commons-libia-castro-olafur-olafsson-fiona-van-den-bergh-en-sign>

<https://www.kunstpuntgroningen.nl/agenda/het-recht-op-groningen-circuits-of-commons-libia-castro-olafur-olafsson-fiona-van-den-bergh-en-sign/>

<https://stayinggroningen.com/nl/events/the-right-to-groningen>

<https://www.findnfund.com/projects/recht-op-groningen-circuit-of-commons> ?

GRASLAND Ezinge

Tweeduuster door Wim Warrink

Op de kortste dag van het jaar 21 december 2025 voerde Wim Warrink zijn experimenten en ideeën uit.

Warrink heeft een paar onderzoeksperiodes gehad op Grasland, Ezinge soms gecombineerd met korte residenties. En stelde zich de opdracht: (altijd vanuit het perspectief hoe de mens zich tot de omgeving verhoudt) welke natuurkundige fenomenen beïnvloeden de landschappelijke ervaring en dragen bij tot een emotionele beleving?

Om grip te krijgen op Grasland Ezinge heeft hij vele experimenten uitgevoerd met ruimte, tijd, afstand, en met de elementen lucht, water en aarde. Met zijn zelfgemaakte (meet) instrumenten wordt het licht opgevangen, gebogen en gebroken en werd de tijd op deze kortste dag onderschept.

Zijn werk ging oa. over kleurenspectra (regenbogen) die hij op diverse manieren tevoorschijn haalde, door bv licht op een glazen bol gevuld met water te laten schijnen, door licht op een wolk van kleine waterdruppeltjes te laten vallen, enzovoorts. Ook scheen hij met laser beams over het veld; de grassprietten leken een soort bewegende glimwormpjes. En creerde hij een fictieve volle maan op de bomen.

Een zeer goed bezocht en geslaagd event, een extra tussen shift ivm vele aanmeldingen werd ingelast. Er reed een 9 persoonsbusje van treinstation Winsum naar Ezinge en vv.

In het nabijgelegen Toornhuus op de wierde kwam men samen, en werd er Groninger mosterd soep van cafe de Brug geserveerd, daar gaf emiritus sterrenkundige George Vleeming de natuurkundige verklaring van het kleurenspectrum en co curator Koos Buist gaf een lezing over de omgeving vanuit mythologisch historisch perspectief

1e shift: 26 pers

17.00-18.00 uur schouwspel

18.00-19.00 uur soep & praatje

Tussen shift: 17 pers

18.00-19.00 uur schouwspel

19.00-20.00 uur soep & praatje

2e shift: 24 pers

19.00-20.00 uur schouwspel

20.00-21.00 uur soep & praatje

Publiek:

PR: <https://www.kunstpunt groningen.nl/agenda/wim-warrink-tweeduuster-op-grasland-ezinge/>
<https://www.vlaiger.nl/pages/posts/winterwende-2025-1586.php>